

KANIZSAI ÚJSÁG

FÜGGETLEN
POLGÁRI
HETILAP

XXI. évfolyam (718) 36. szám – Magyarkanizsa, 2014. szeptember 11. – Ára: 40,00 dinár

62. Kanizsai Írótábor

**Luke, a gyalogló ember
benézett Magyarkanizsára**

**Sikert sikerre halmoz
Ónódy Miklós csapata**

Fazekas-nap a martonosi Régi Házban

Gustav Bahr a kanizsai lépcsőházban

Látványos őszi dekorációs tippek

ISSN 1451 - 7051

9 771451 705004

24420 Magyarkanizsa, Főter 9
Tel.: 024/873-055
Kontakt: 063/7-814-470

KERAMIKA KANJIZA

www.keramikakanjiza.com

KEDVEZŐ ÁRAK!

**KISKERESKEDÉS
A GYÁR TERÜLETÉN**

Nyitva tartás: 7.00 – 19.00
Szombaton: 8.00 – 13.00
tel: 024 874 449

ÚJRA DIVAT A VEZETÉKES TELEFON!

- 1** TARTSD MEG A RÉGI TELEFONSZÁMOD
- 2** HOZD ÁT A HÁLÓZATUNKBA
- 3** TÖBB MINT 50%-KAL KEDVEZŐBB HAVIDÍJ
- 4** BESZÉLGESS INGYEN SZOMSZÉDAIDAL, CSALÁDODDAL, BARÁTAIDAL HÁLÓZATON BELÜL
- 5** TELEFONÁLJ KÜLFÖLDRE OLCSÓBBAN

ST CABLE

"PIKTURA"

MOLER - FARBAR
SZOBAFESTŐ - MÁZOLÓ

Újházi Ákos
Magyarkanizsa, Fehér Ferenc 36.
Tel.: 063/8-663-087
024/4877-347

Martonosi, Vajdaság, Slatina 2.
Tel.: +38124975-501, +381637486149.
www.sasa-tandari.com

TÁBOROK, KIRÁNDULÁSOK, KÉPZÉSEK,
SZABADTÉRI RENDEZVÉNYEK A MARTONOSI
TANDARI TANYA REKREÁCIÓS KÖZPONTBAN!

zlatara ékszerész

„PASTOR”

órák, ezüstékszerek
nagy választékban
24420 Kanjiža

Glavna 9/D
Tel: 024/873-273

**Könyvviteli és szoftver
szolgáltatások
Magyarkanizsa
Fő utca 2/II.
Tel. 024/873-314**

Unisoft

ÚJ KANIZSAI ÚJSÁG

FÜGGETLEN
POLGÁRI HETILAP

Alapító és kiadó a tóthfalusi LOGOS-print d.o.o.,
24427 Tóthfalu,
Kossuth u. 4.
tel. és fax: (024) 887-140

Felelős vezető:
Deák Verona

Szerkesztőség:
Logos-print Kft.
Kossuth utca 4/a
24427 Tóthfalu
Folyószámla:
265-242031000125-58

Alapító főszerkesztő:
Dr. Papp György

Felelős szerkesztő:
Jenei Klementina

Munkatársak:

Aranys Á. Klára, Gyetvai Szabina (műszaki szerkesztés), Bódó Sándor, Csápek József (egyházi hírek), Jánosi Károly, Koprivica Aranka, Losoncz Ernő (sport), Miskolci Magdolna, Molnár Csikos Benedek, Pósa Károly, Teleki Mária (humanitárius tevékenységek), Valkay Zoltán • Fotók: Iván László, Puskás Károly • Készült a tóthfalusi Logos-print d.o.o. nyomdában • Felelős vezető: Deák Verona • Kéziratokat, fényképeket nem örzünk meg, és nem adunk vissza • Egyes szám ára 40 dinár • Előfizetés egy évre 2080 dinár, fél évre 1040 dinár, negyedévre 520 dinár postaköltséggel • E-mail: uku@stcable.rs

LAPUNK

KÖVETKEZŐ SZÁMA

2014. SZEPTEMBER 18-ÁN
JELENIK MEG.

Az Új Kanizsai Újság megjelenését Magyarkanizsa önkormányzata, a Magyar Nemzeti Tanács, valamint a Kulturális és Tájékoztatási Minisztérium támogatja.

CIP - Каталогизација у публикацији Библиотека Матице српске, Нови Сад 659.3(497.113)

Új kanizsai újság -
Független hetilap / Fő- és felelős szerkesztő Papp György. - 1. évf., 1 sz. (1994) - Tóthfalu : Logos-print, 1994-, 30 cm.
Dvonedeljno.
ISSN 1451-4051
COBISS.SR-ID 62375186

Közö(n/s)ség nélkül

Az a rendezvény, amelyiken nincs közönség, olyan mintha meg sem történt volna. Ez a gondolat a hétvégi író-tábor kapcsán fogalmazódott meg bennem. Egy ismerősöm azt mondta, hogy az idei író-tábor szinte észrevétlenül, nagyon csendben zajlott, amire azt feleltem, hogy annak igen, aki nem vesz részt benne. S belegondolva, a közösség szempontjából valóban olyan, mintha meg sem történt volna, hiszen kimaradt belőle. A nagyobb rendezvényeken még csak akad közönség, de az utcai felvonulások, vásárok olyan programok, amely az egész közösséget érinti, hiszen a hagyomány és a nemzeti ünnepek mindannyiunk számára értéket képviselnek, ezért mindenkit meg kellene, hogy mozgassanak. Az író-tábornak nincs ekkora érdeklődési bázisa, viszont az hogy a közönségből mindössze 1-2 magyartanárral jelent meg, az már jelent valamit. A településekről rossz az összeköttetés, de persze nem áthidalhatatlan akadály, másról lehet szó. Néhány évvel ezelőtt, amikor május 1-jén a kémtevékenységéről híres bártáncosnő nevét viselő zenekar lépett fel, akkora tömeg jött, amekkorát a város már régen látott. Akadtak, akik fanyalogtak is miatta. Értékválság lenne?

Valóban felhígult a kínálat sok téren, elég végignézni a televíziós csatornákat, hogy évente miből jelenik meg a legtöbb könyv. Mégis ismerek olyan olvasót, aki a könyvtárból a kilenc Danielle Steel regény mellé kikölcsönözte Gogoltól a Holt lelkeket is, sőt olyan nyolcadikos fiút is, aki minden születésnapjára könyvet kér, pedig a szülők egyszerű vállalkozók. Az emberek igénylik a szellemi táplálékot, kortól, végzettségtől és nemtől függetlenül. Nem válasz, ha egy értelmiségi arcát elfordítva, annyival intézi el a kérdést, hogy az embereket nem érdekli, nem értik a művészetet. Mintha a művészet valami égi manna volna, amely csak a kiváltságosokat illeti meg. A művészet sokkal inkább kenyér, ami helyett ugyan lehet mást is enni, de ez a legfőképpen, és minden ember asztalán helye van. Az értékeink megkérdőjeleződtek, elfelejtettük, hogy miért hasznos az, ha összegyűlünk, és együtt csinálunk valamit. Ezért is tetszett különösen, hogy Bányai János az idei megnyitó-beszédében felvázolta, hogy miért fontos az író-tábor. Aki nem érti, hogy miért fontos, az nem is fog benne részt venni, de manapság kérdezni már nem merünk, mert még meg-

szégyenítenék. Merem állítani, hogy innen ered a gyerekek flegma cinizmusa, tőlünk, mert ők még nem tudják megkülönböztetni a tények ismeretében formált véleményt attól, hogy valamit kapásból elítélnek. Nemrégiben az egyik diák a jelenlétemben hangzott, hogy mennyire utálja a valóságshow-kat. Rákérdeztem, hogy miért utálja.

Nem tudta megmondani.

Továbbra is csak hőzöngött, hogy mert mindenki ezt nézi, ez megy a tévében, és ez milyen borzalmas. Valakitől hallotta, valaki olyantól, akire felnéz, s átvette a gondolatait anélkül, hogy véleményt formált volna. Az életben rengeteg útjelző tábla van, hogy mi a jó, és mi a rossz, a generációk megpróbálják egymást útba igazítani, csak közben valahogy kimaradt a magyarázat, az érvelés. De itt a kérdés ideje, amely majd sokkal többet elárul a válaszolóról, mint a kérdezőről. Kérdezzük meg önmagunktól, a szervezőktől, bárkitől, aki illetékes lehet a kérdésben, hogy miért fontos elmenne az író-táborba, miért kell ápolni a hagyományokat, miért kell olvasni, miért jó, vagy rossz valami. S ha a válaszoló azt meri felelni, hogy ez magától értetődik, hogy ezt mi úgysem érthetjük, vagy aki nem érti, az ne is fáradjon vele, vagy nem érteni kell, hanem... szeretni, tisztelni, részt venni benne stb., akkor ne elégedjünk meg ennyivel, és legfőképpen ne szégyenkezzünk, mert feltehetően a válaszoló sem tud választ adni. De ne is hagyjuk ennyiben a dolgot, hanem keressük meg a válaszokat máshonnan. S most feltehetik nekem a kérdést, hogy mindezt miért? Miért fontos ismerni az értékeket? Azért, mert különben átvernek bennünket. Átvernek a rendezvényekkel, a tévéműsorokkal, a könyvekkel, a pénzért és a szabadidőért cserébe nem adnak értéket, tartalmat, ami a hétköznapokból kiemelne, ami gondolkodásra készítetne. S azt, hogy értéket kínálnak-e nekem a szellemi piacon, vagy bővlit, csak úgy tudom meg, ha előtte megválaszolom magamnak, és meggyőződésként róla, hogy mi az érték. S miért kell utána az értéket elsajátítanom, magamba szívnom? Mert azáltal gyarapodik a tudásunk, így fejlődünk, és a világ is így változhat jó irányba. S mi értelme, ha az egész halállal végződik? Erre még nem találtam meg a választ, de értelme biztosan van.

Kozma Rita

VISSZAPILLANTÓ

VISSZAPILLANTÓ

2014. 09. 02. – 2014. 09. 08.

HATÁRON INNEN

Drágulni fog Szerbiában a villanyáram, de az áremelést szeptember 3-án bejelentő **Aleksandar Antić** energetikai és bányászati miniszter azt nem közölte, hogy mikor és milyen mértékben. Másnap annyiban korrigálta a kijelentését, hogy ha drágul is, egyelőre még nem. Nem fog viszont drágulni az élelmiszer, jelentette ki a múlt szerdán **Snežana Bogosavljević Bošković** szerbiai mezőgazdasági miniszter.

A szerbiai parlament egy héttel ezelőtt 178 igen szavazattal **Zeljko Sertić**et választotta meg gazdasági miniszterré. A képviselők név szerint szavaztak, Sertić kinevezését négyen ellenezték.

A tervek szerint szeptember 28-án, vasárnap rendezik meg Belgrádban a melegfelvonulást, a Pride-ot. A Szerbiában évek óta igen heves reakciókat kiváltó, s emiatt többször betiltott rendezvény szervezőbizottságának képviselője azt nyilatkozta, hogy a menet a szerbiai kormány épülete és a szerbiai képviselőház közötti útszakaszon fog végigvonulni, méghozzá teljes rendőri készség mellett.

A munkaügyi és foglalkoztatási minisztérium utasítására megkezdődik a rokkantsági nyugdíjak felülvizsgálata, jelentette be **Zlatibor Lončar** egészségügyi miniszter.

A Műemlékvédelmi Intézet elkészítette a felső és alsó pétervárad vár, mint rendkívüli jelentőségű kulturális és történelmi műemlék védelméről szóló határozatjavaslatot, amely a vár terü-

letén kívül meghatározza az ugyancsak védelem alá eső környezet kialakítását is. A terv lehetővé teszi a kategóriaváltást, minek eredményeként a „dunai Gibraltár” végre megkaphatja a kiemelt jelentőségű kulturális örökség címet.

A hivatalos adatok szerint Szerbia minden negyedik polgára, azaz 1,8 millió ember a szegénység határán él, a szakértők értékelése szerint pedig a már régen bejelentett szociális kártyák elkészítéséhez nincs se pénz, se ember.

Pénteken, szeptember 5-én Belgrádban átadták az első magyar listát a nemzeti tanácsi választásokra. A Magyar Összefogás lista átadásával megkezdődött az a folyamat, amelynek a végén a vajdasági magyarság megválasztja 35 fős kisebbségi önkormányzatát, a Magyar Nemzeti Tanácsot. A Vajdasági Magyar Demokrata Párt közben bejelentette, hogy nem vesz részt a nemzeti tanácsi választásokon. Nem akarja – mint közli – azt a látszatot kelteni a közvéleményben, hogy lényegében minden rendben van, holott láthatóan szinte semmi sincs rendben, éppen ezért nem kíván részt venni a nemzeti tanácsi választásoknak nevezett politikai porhintésben, hiszen annak mind tényleges célja, mind végső eredménye máris borítékolható – áll a párt nyilvános állásfoglalásában.

Kína vasárnap kiadta Szerbiának **Marko Milićevet**, akit azzal gyanúsítanak, hogy a belgrádi Branko hídon halálra gázolta Luka Jovanovićot. A gyanúsítottat már aznap éjjel Belgrádba szállították.

HATÁRON TÚL

Újabb, ezúttal a 31 éves Steven Joel Sotloff amerikai újságíró lefejezéséről tettek közzé videofelvételt az Iszlám Állam Irakban és Szíriában harcoló terroristái. A felvételen **Obamát** és külpolitikáját hibáztatták az újabb lefejezésért.

A kelet-ukrajnai térségre vonatkozó béketervet hirdetett meg múlt szerdán Vlagyimir **Putyin** orosz elnök, aki arra sürgette mind az ukrán kormányerőket, mind a Moszkva-párti szakadár felkelőket, hogy vessenek véget az előrenyomulásnak.

Az időközben Newportban megkezdődött NATO-csúcson nyilatkozatot fogadtak el a tagországok, melyben követelik, hogy Oroszország semmisítse meg a Krím önhatalmú elcsatolását és hagyjon fel a kelet-ukrajnai szakadárak támogatásával. Az Ukrajna területén végrehajtott mindenfajta egyoldalú katonai akció vagy felforgató cselekmény a nemzetközi jog kirívó megsértésének tekintendő – fogalmaz a nyilatkozat.

Hamarosan megkezdődik a külhoni magyarság oktatási-nevelési támogatásának folyósítása – mondta **Wetzel Tamás**, Magyarország nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkára.

Öt bányász halt meg a zenicei Raspo-točje szénbányában a múlt csütörtöki, Zenicát ért földrengés következtében. A beomlott bányában 34 ember rekedt lent, közülük 29-et épségben kimentettek.

A harcok szüneteltetéséről szóló jegyzőkönyvet írtak alá Kijev és a kelet-ukrajnai oroszbarát szakadárak képviselői pénteken Minszkben a kontaktsoprot ülésén. A fegyvernagyvásnak közép-európai idő szerint aznap 16 órakor kellett életbe lépnie.

A pénteken megkötött tűzszüneti megállapodás ellenére vasárnap újabb összetűzések törtek ki az ukrán katonák és a Moszkva-barát kelet-ukrajnai szakadárak, illetve orosz katonák között helyi médiajelentések szerint.

Összeállította: Bödő Sándor

A Zeneiskolába is becsöngettek

Mint minden tanintézményben, a magyarkanizsai Alapfokú Zeneiskolában is szeptember 1-jén kezdődött a tanítás, és immár tíz napja a nyári szünidő után kipihenten, újult erővel vágtak bele a munkába.

Ezzel kapcsolatban a tanévkezdésről, a létszámról, a tagozatokról, a tanítási körülményekről beszélgettünk **Tomisić Ilkic Irinával**, az iskola igazgatónőjével.

– A zeneoktatás Magyarkanizsán továbbra is két épületben történik. A Zeneiskola központi épületében és a mellette lévő Népi technikában, ahol három tantermet használunk, mint az előbbi években is. A nyár folyamán nem történt semmi beruházás, de a tantermek, a mellékhelyiségek és udvar tiszta, minden higiéniai és tanítási követelménynek megfelelően várták a növendékeket.

Hogason ugyanúgy működik a kihelyezett tagozat az Ifjúsági Otthonban, mert a Kultúrotthon még nincs befejezve. A kispicai, oromhegyesi és oromi tanulóknak idén is lehetőségük nyílik a helybeni zeneoktatásra a zenetanáraink előadásában.

Hogy mennyi a tanulók létszáma? Elégedettek lehetünk, mert 263 diákkal indult a tanév, ami még nem végleges, mert szeptember folyamán is lehet jelentkezni az előkészítő tagozatra és a zeneóvodába.

Szép számú, 43 elsős növendékünk van, akik a meglévő 8 tanszakra iratkozhattak. Ezek a következők: zongora, harmonika, hegedű, gordonka, gitár, fuvola, klarinét és magánének tanszak. Az utóbbira az általános iskola felsős tanulói és középiskolások jelentkezhetnek. A zeneiskola irodájában kaphatnak a feltételekről információt a munkaidő alatt. A tagozatokon individuális oktatás folyik, így a tanár maximálisan ráfordíthatja az egész órát egy növendékre, illetve megismerheti a benne rejlő tehetséget, és közelebbi, meghitt kapcsolat alakulhat ki közte és a diákja között,

ami igen jelentős pedagógiai momentum. Ezzel párhuzamosan csoportos foglalkozások részesei is lehetnek a tanulók, mint a szolfézs, zeneelmélet, kórus, kamarazene, zenekar.

Mi az a fontos szegmenstium, amelyre különösen figyelni kell, már az iskolaév beindulásakor?

– Ez az évi órarend összeállítása, amit szeptember 1-jén és 2-án a Zeneiskola tanterületének közös megbeszélése alapján készítünk el, melyben minden tanévben figyelembe vesszük, hogy a helybeli és az utazó diákoknak is megfeleljen a zeneóra kijelölt időpontja. Tehát mi alkalmazkodunk.

A zeneoktatás mellett számtalan fel lépésre és versenyre készítették fel a növendékeket. Idén is így lesz?

– Természetesen, mivel tervünkben szerepelnek a diákhangversenyek helyben és más városokban, ahol működik zeneiskola.

Emellett minden tanszak tart koncertet, valamint tervezünk iskolaversenyeket tanszakonként. Legközelebb az iskola napját ünnepeľjük, ami október 1-jén esedékes. Évközben különböző (körzeti, tartományi, országos és nemzetközi) versenyekre készülünk. A téli szünetre, immár 12. alkalommal szemináriumokat szervezünk, ahol eminens tanárok foglalkoznak a tehetséges tanulókkal. Ebben az összes tanszakra bevonjuk.

Tanáraink is kiváló szakemberek, jó pedagógusok, ők is bemutatkoznak a közönség előtt december második felében egy közös hangversenyyel, ami már tradícióvá lett, és elismerést érdemelt ki.

Záradékuľ az igazgatónő kiemelte, a Zeneiskola továbbra is nyitott, és várja a meghívásokat a különféle rendezvényekre, ahol kitörölhetetlen, szép zenei élményt nyújt, és nyújtott eddig is a tisztelt közönségnek.

Teleki Mária

A kép csak illusztráció

infotv
CNESA

M Ű S O R T E R V

2014. szeptember 11., csütörtök
12 óráig folyamatosan Magyarkanizsai Körkép – Kanjiška panorama
17 óraker: A Gyöngyszemeink Iskoláskor Előtti Intézmény évváró mősora (2014)

2014. szeptember 12., péntek
10 óraker: A Cantilena Kamarakórus nyári koncertje (2014)
17 óraker: A Cantilena Kamarakórus nyári koncertje (2014)

2014. szeptember 13., szombat
10 óraker: A Kolompos együttes koncertje a Szent István-napi rendezvényen (2014)
17 óraker: Koncert Zsámboki Pál emlékére (2012)
19 óraker: Magyarkanizsai Körkép – Kanjiška panorama (ism.)

2014. szeptember 14., vasárnap
10 óraker: A Gyöngyszemeink Iskoláskor Előtti Intézmény évváró mősora (2014)
17 óraker: A Cantilena Kamarakórus nyári koncertje (2014)
19 óraker: Magyarkanizsai Körkép – Kanjiška panorama (ism.)

2014. szeptember 15., hétfő
10 óra: U našem ataru – poljoprivredna emisija
17 óra: U našem ataru – poljoprivredna emisija

2014. szeptember 16., kedd
10 óraker: II međunarodni festival folkloru u Kanjiži (2014)
17 óraker: II međunarodni festival folkloru u Kanjiži (2014)
19 óraker: A törökkanizsai televízió Mozaik című heti mősora – emisija novokneževačke televizije

2014. szeptember 17., szerda
10 óraker: A Pitypang óvoda jótékonyági mősora (2013)
15 órától másnap 12 óráig folyamatosan Magyarkanizsai Körkép – Kanjiška panorama

Fazekas-nap a martonosi Régi Házban

A Mortinus Faluvédő Egyesület szeptember 6-ára, gyerekek és felnőttek részére Fazekas-napot szervezett a Régi Házban. A foglalkozást a Vajdasági Folklor Központ két tagja **Kopasz Gizella** és **Szabó Erika** vezette. Kopasz Gizella segítségével a nagyszámú érdeklődő a legismertebb tradicionális eljárással, a korongozással ismerkedhetett meg. Mindenki elkészíthette saját gyertyatartóját, vázáját vagy korsóját.

A kisebb gyerekek Szabó Erika vezetésével az asztaloknál gyúrták, formázták, vágták és ragasztották az agyagot. Hol ünnepi díszeket megformázva, hol pedig

állatkát, például csigát, teknőst, sünit vagy éppen szerencsemalacot kihozva a csúszós agyagból.

A jelenlévők megismerhették a fazekasmesterség alakulását is. **Szabó Piroška**, a program szervezője, kiállítás keretén belül mutatta be a rég gölöncsérei által készített használati tárgyakat, összevetve a napjainkban használatos fazekasmunkákkal.

A fazekasság a múlt század 50-es éveiben még jelen volt Martonos mindennapjaiban. 4-5 család foglalkozott korsók, virágcserepek, köpülők, köcsögök, stb. készítésével, égetésével és festésével.

Habár a tevékenység végzéséhez szükséges alapanyagok helyben ma is megtalálhatók, ez a szakma Martonoson kiveszett.

A lelkes alkotók az ebéd elfogyasztása után újult erővel folytatták a munkát. A foglalkozás vezetői személyre szabottan segítettek az ötletek agyagba foglalását.

A nap végére a csoport résztvevői kissé kifáradva

szedegették össze munkáikat, melyeket haza is vihettek.

A Fazekas-nap a Magyarkanizsa község anyagi támogatásával jött létre.

A kézműves-nap a kikapcsolódáson túl megadta az alkotás örömét. Bemutatott olyan anyagot és technikákat, amelyek a legtöbb ember számára már ismeretlenek, mindezt úgy, hogy a program percei élményként maradtak meg a 37 résztvevőben.

Az egész napon át tartó töretlen alkotókedvet és lelkesedést látva bizhatunk a folytatásban.

Tandari Erzsébet

Jazzkedvelők figyelmébe

A Kanizsai Kör Művészeti Műhely szervezésében az idén 20. alkalommal kerül megszervezésére a hagyományos különleges értékekkel bíró Jazz fesztivál.

Nehéz anyagi körülmények között az idén is sikerült háromnapos programot biztosítani a közönségnek, a programokban 7 ország alkotói és előadóművészei lépnek fel.

Csütörtökön 20 órai kezdettel a szegedi Molnár dixieland band ad koncer-

tet, ahol a sztárvendég Bécsben élő Malek Andrea énekes lesz.

Pénteken Miroslav Jovančić szabadkai akadémiai festőművész képeiben gyönyörködhetnek az ide látogatók. Ezután három koncert következik, ahol szerb, magyar és amerikai zenészek lépnek fel.

A szervezők hűek maradtak az eddigi gyakorlatukhoz, hogy teret szentelnek a szűkebb pátriánkól származó művészek fellépésének.

A közönség újra láthatja a Jel-színházat, Nagy József rendezésében a Tolnai Ottó műveiből készült Wilhelm-dalok mozgásszínházi produkció kerül bemutatására.

A színelőadás után svéd és norvég zenészek mutatkoznak be a közönségnek.

Mindezt a kanizsai Művészetek Házában láthatja a tisztelt közönség. A fesztivál az Art Cafében Öröm-

zenével zárul Tóth Viktor és barátai közreműködésével.

Belépőjegy ára 200 dinár, amit meg lehet rendelni a 024/4879-403 telefonszámon, illetve megvásárolható a rendezvény napján a helyszínen.

facebook.com/kanjizajazz

62. Kanizsai Írótábor

Irodalmi terefere hazai köntösben

Harminchét meghívott író és költő részvételével vette kezdetét a múlt csütörtökön a 62. Kanizsai Írótábor. A rangos eseményt az idén ténylegesen is hazai köntösbe öltöztette a szervezőbizottság, hiszen a vajdaságiak mellett meghívott két magyarországi alkotó, **Balogh István** és **Dormán László** is innen származott át az anyaországba.

A Kárpát-medence legnagyobb múltú irodalmi rendezvénye népkerti emlékművének megkoszorúzása után a hagyományokhoz híven Koncz István költő és Dobó Tihámér festőművész városháza előtti parkban álló szoborpárosánál került sor az ünnepi megnyitóra, amelyen **dr. Bányai János**, a szervezőbizottság elnöke mondott beszédet.

– Az irodalomról folytatott párbeszédnek keltik életre az irodalmat is, hisz csak ezek után kezdik élni saját életüket az irodalmi művek. Ezeknek a párbeszédnek a létrejötte miatt fontos a Kanizsai Írótábor és a hozzá hasonló rendezvények hagyománya. A könyv és az olvasó közt kialakult párbeszédből létrejön az irodalmi értékek rendje, s ha ez az értékrend megfelel az irodalom valóságos állapotának, akkor bekerül annak életébe, szerves része lesz az irodalom hétköznapijainak, és élni kezdi a maga életét az olvasó kezében. Ma az írók nem csupán a Csönd városába jönnek, amikor minden év szeptemberében Magyarkanizsára látogatnak, hanem az irodalmi és kulturális szellem városába, amely tiszteli a saját művészeit, tiszteli az elmúlt korok irodalmárait és a kortárs alkotókat is. Az írók és költők szellemi intellektusukkal szólítják meg a helybelieket, közöttük a gyerekeket is, ami manapság fontosabb, mint valaha. Az írótábor vendégei között sok a fiatal, akik jelenléte elengedhetetlen, hiszen ők azok, akik majd továbbviszik az Írótábor hagyományát is – emelte ki megnyitóbeszédében dr. Bányai.

A megnyitót követően a községi önkormányzat, a Magyar Nemzeti Tanács és a szervezőbizottság képviselői virágot helyeztek a két ismert magyarkanizsai művész szobrára.

A program folytatásában *Közös (író)asztalunk* címmel nyílt képző- és dokumentumkiállítás a Dobó Tihámér Képtárban Ács József képzőművész és Sziveri János költő születésének 100. illetve 60. évfordulója alkalmából, amelyet **Szarka Mándity Krisztina** művészettörténész, a kiállítás kurátora nyitott meg. A nem mindennapi tárlaton Ács József mellett Milan Konjović és Hangya András képei kerültek közszemlére, amelyekhez – egyféle írott illusztrációként – Papp József, Sziveri János, **Tolnai Ottó**, Bányai János és Balogh István szövegei párosultak. A közönség **Danyi Zoltán** erre az alkalomra írt versét is meghallgathatta.

A két ismert magyarkanizsai művész szobrára is virág került

A kiállítás megnyitóját követően a Híd kör ifjú tagjai, **Fehér Dorottya**, **Berényi Emőke**, **Benedek Miklós**, **Sági Varga Kinga**, **T. Kiss Tamás**, **Oláh Tamás**, **Brenner János** és **Patócs László** folytattak élményszámba menő beszélgetést *A Híd hagyománya és a fiatal hidasok* címmel, amelyben egyebek mellett a Híddal való találkozásukról és a nemzedékek önmeghatározásáról beszélgettek el, különös tekintettel saját, ifjú nemzedékükre.

A nap záróakkordjaként felolvasóestet tartottak a művészkávézóban, ahol a résztvevők a *Hol tartasz?/Hol tartunk?* kérdésekre keresték a választ. Olyan témákról is szó esett, mint az, hogy például napjainkban milyen a magyartanárok és a gyerekek kapcsolata az irodalommal, a média kulturális rovataiban milyen tartalmat kínálnak és egyáltalán van-e igény és megjelenési lehetőség a kritikai vélemény kifejtésére.

A második nap rendhagyó irodalomórakkal kezdődött a helyi, kispiaei, adorfáni és martonosi általános iskolákban és **Dudás Károly** vezetésével megtartották a Szociográfiai műhelyt is, ahol az irodalmi szociográfia hiányát, annak fontosságát és a műfaj felélesztésére irányuló lépéseket boncolgatták, ugyanakkor egy pályázat megjelentetését is tervbe vették, amellyel szociográfiai munkák írására serkentenek a fiatal alkotókat.

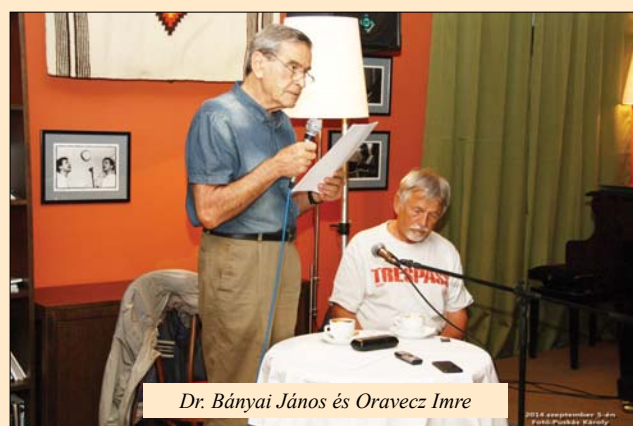
Délután a Szentől szembe utcai író-olvasó találkozón **Antalovics Péter**, **Benedek Miklós**, **T. Kiss Tamás** és **Lennert Móger Tímea** fiatal írók és költők munkáival ismerkedhettek meg az Ozoray Árpád utca lakói és az odalátogatók, előtte pedig a kiadóházak, a zEtna, a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet és a Forum legújabb kiadványait mutatták be az érdeklődőknek.

A Vajdasági Magyar Művelődési Intézettől **Mák Ferenc** ismertette az évfordulós **Sziveri János és Herczeg Ferenc tiszteletére megjelentetett hanganyaggal ellátott műveket**. A zEtna kiadótól **Sinkovits Péter** Orfeum és **Szőgi Csaba** Rakjatok be a gumiszobába c. műveit mutatták be. A szerzőkkel **Beszédes István** főszerkesztő beszélgetett. Őket követte a Forum Könyvkiadó, amely a Híd folyóirat fennállásának 80. évfordulója

Az ünnepi megnyitón dr. Bányai János mondott beszédet

A Híd kör ifjú tagjai

alkalmából készült kötetet mutatta be, melyhez CD-ROM is készült, és tartalmazza a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet által digitalizált Híd teljes folyamát. A művet Faragó Kornélia főszerkesztő ismertette, és méltatta a benne megjelent írásokat, Virág Gábor, a Forum főszerkesztője ugyanakkor a digitalizált anyag felhasználóbarát kezelését mutatta be. A kiváló keresőprogramnak köszönhetően könnyedén lehet barangolni a nyolc évtized hatalmas és értékes anyagában. Erre az alkalomra készült el **Böndör Pál** legújabb, a Forum 2013-as meghívásos regény pályára írt nyertes műve, a Bender & Tsa. Az esemény külön érdekessége volt, hogy maga a szerző is a bemutató előtt néhány perccel vehette először kezébe a kinyomtatott regényt.

A 62. Kanizsai Írótábor díszvendégével, **Oravecz Imre** Kosuth-díjas magyar íróval és költővel pénteken este az Art Café-ban **Bányai János beszélgetett el.**

– Oravecz műveiben állandó jelleggel van jelen líra és narráció, s lírája sem áll messze a prózájától, azaz legutóbbi két regényétől. Műveinek fontos tényezője Szajla, a szülőfaluja, valamint Amerika, ahol hosszabb ideig élt. 1968-ban versei jelentek meg az újdéki Hídban, amelyekről akkor Bori Imre írt tanulmányt – mondta felvezetőjében a szervező bizottság elnöke.

– Budapesti találkozásaim révén más vajdaságiakat is ismerek, így Bányait, aki kritikát írt az első könyvemről, de ismertem Ács Károlyt, és persze ismerem **Tolnai Ottót** is. Nekem nagyon fontos még Szabadka, Kosztolányi meg Csáth Géza is. S ehhez az országhoz köt az is, hogy a *Halászoember* egy rövidített változatát Sava Babić lefordította szerb nyelvre. A háttér, a kötődés is témája a munkáimnak. Mondjuk a *Halászoember* egyes rétegei erősen azonosíthatóak a szülőfalummal, a két regényem (*Ondrok gödre* (2007) és *Kaliforniai fűj* (2012) első részének is ez a helyszíne,

de szerintem ez nem rendkívüli dolog, hisz például a nagy francia realisták regényei is általában Párizsban játszódnak. ...–... A létezés gondoljai és feltételei azonosak a világban, nem hiszem, hogy az író egy különleges ember. ...–... Én nem hiszem, hogy van külön vajdasági irodalom, bár vannak bizonyos jellegzetességek. Herczeg Ferencben például nem láttam semmi vajdaságít, pedig Vajdaságból származik, Kosztolányit nyilván már a regények, azonosítható helyszínek miatt ide köti az ember. Szerintem van egy egységes magyar irodalom, teljesen mindegy, hol írják. És van egy közös történelmünk, nagyjából közösek az élményeink, bár leginkább a nyelv köt össze bennünket. ...–... Én annak idején elmenekültem innen, s az elmenés akkor azt jelentette, hogy nem jöhetek vissza, vagy ha igen, retorziót alkalmaznak velem szemben. Ma ez már nem így van. Azonkívül más ez egy író esetében, aki a nyelvhez kötődik, mint amikor elmegy egy pék, egy mérnök vagy egy orvos. Másképpen szenved meg, de mégis ugyanúgy, mert elmenni nem vígjáték, hanem egy dráma, és nem ugyanaz az ember jön vissza, aki elment. Én úgy mentem el egyszer, hogy nem akarok tovább író lenni, mert nem szabad akarni írónak lenni. Volt, amikor azért mentem el, mert nem akartam, hogy a fiam itt nőjön fel és keresztülmenjen mindazon, amin én. De a mai helyzet más, az elvándorlás, a vándorlás egy normális dolog. Hogy ez a nemzet szempontjából egy tragédia, az más lapra tartozik. Az emberek nem nemzetben, hanem saját életükben és tévedéseikben gondolkodnak – nyilatkozta újságíróknak Oravecz Imre.

A 62. Kanizsai Írótábor szombaton délelőtt a Tisza-parton, a Balkan Étterem teraszán egy kellemes hangvételű irodalmi beszélgetéssel zárult.

Összeállította: Bödő Sándor
(Forrás: hangfelvételek, Magyar Szó, Vajdaság Ma)

Fotók: Iván László és Puskás Károly

Egy utca megvilágításáról

Már néhány hónapja azt olvashatjuk a sajtóban és hallhatjuk az elektronikus médiában, hogy meg fog drágulni az áram. Kezdetben azzal emelték fel a vércukorszintünket, hogy 30 százalékos lesz a villanyáram árának úgymond „kigizítása”, de pár hete már megvigasztaltak bennünket az illetékes miniszterek, hogy jóval kevesebbre számíthatunk. Sőt a legutóbbi hír szerint még engedményt is kapnak azok a polgárok, háztartások, amelyek takarékoskodnak az árammal, vagyis csökkentik a fogyasztásukat. És mi a helyzet azokkal, akik nem gondolnak a téli időszakra, az esetleges áramkorlátozásra? – Ugyan miért aggodalmaskodjak – mondta pár hete egy ismerősöm –, amikor íme, délelőtt 10 óra múlt, és még most is égnek az egész Fő utcán a lámpák, sőt ez már többször megtörtént. – Nálunk meg épp az ellenkezőjéről beszélhetünk – panasolta Jaksity Rozália, mert a Beszédes József utcában koromsötét van még este kilenc órakor is. Nyáron ezt nem tettük szóvá, hiszen nem hiányzott a világítás, mert az „égi” lámpás sokáig fenn volt az égen, de itt az ősz, rövidülnek a nappalok, hamar besötétedik. És habár négy villanykárót állítottak fel az utcánkban, az égők egyikén sem szórják a fényt. Az itt lakók pár család kivételével idős emberek, betegek, nagyon figyelniük kell minden lépésre még világosban is, hát még sötétben. De a fiatalok is úgy nyilatkoztak, mint például Lackó Erika, hogy nem mer kilépni a sötétség miatt az utcára, mert nem tudni, kibe vagy mibe botlik.

– Egyszóval nagyon veszélyes ez a helyzet nemcsak az idősek, hanem a fiatalabb korosztály számára is, mert ha valaki este jön haza a munkából, könnyen a lábát, kezét törheti, vagy azt sem tudja, kibe ütközik – panasolta Erika.

Az utcában épült már jó pár éve egy társadalmi ház a nyugdíjasok számára, ahol tizenkét idős személy él. Az ő biztonságuk érdekében legalább már 19 órakor be kellene kapcsolni az utcai világítást, hiszen rohamosan rövidülnek a napok. Azt is szóvá tették a lakók, hogy ha valaki netán este lesz rosszul, a mentős még a házszaót sem látja leolvasni, hogy megtalálja a beteget. Jaksityné még megemlítette, volt már jelenteni az illetékes vállalatnál az utcai világítás hiányát,

de eddig még nem történt semmi érdemleges a probléma megoldásáért. Ezért fordultak a médiához, és ezért adták a nevüket, hogy nagyobb súlya legyen a panaszuknak, kérelmüknek. Íme, nevük:

Jaksi Gábor, Beszédes József utca 21., Jaksity Rózsa, Beszédes József utca 19., Nagy Károly, Beszédes József utca 17., Pesti Veronka és Lackó Tibor, Lackó Erika, Beszédes József utca 13., Apró Rudolf és Apró Radmila, Beszédes József utca 11., Kriska Nándor és családja, Beszédes József utca 9.

Remélik, mielőbb orvosolják a gondjukat. Előre is köszönik.

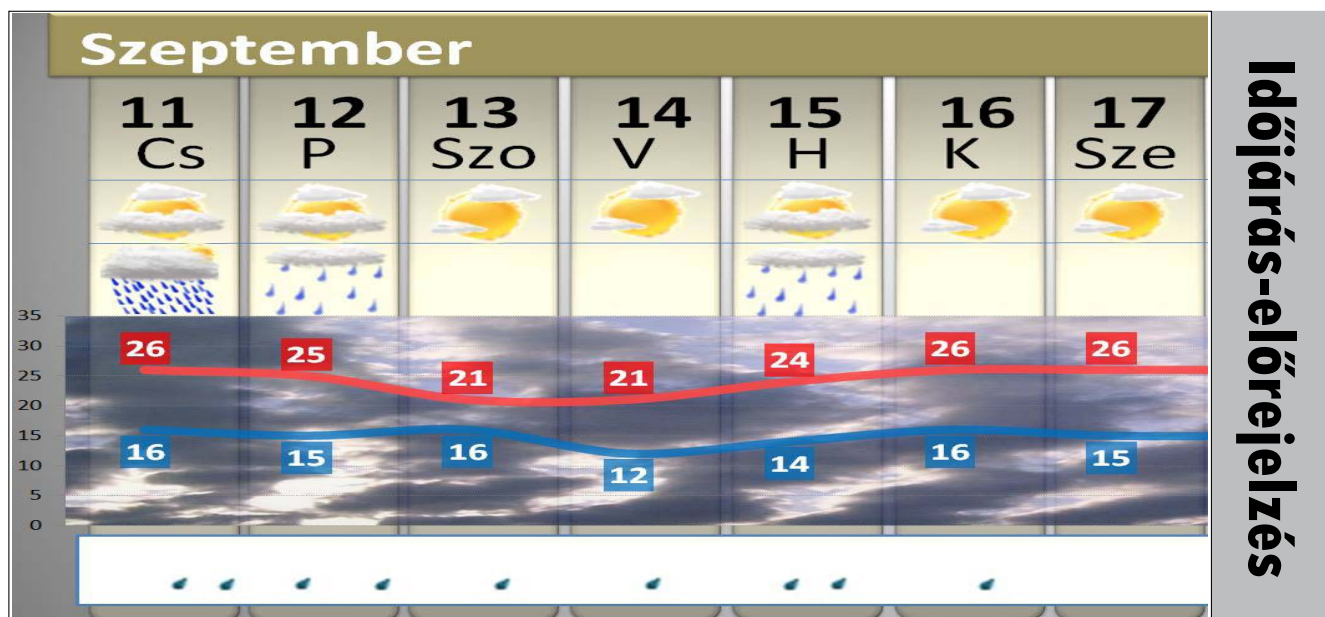
Teleki Mária

Önkormányzati közlemények

Értesítés Magyarokizsa község polgárainak a horgosi Tisza Menti Vízművek Kft. magánosításával kapcsolatban

A magyarokizsai önkormányzat értesíti a lakosságot, hogy a Tisza Menti Vízművek Kft. magánosítási eljárásának megindítására az önkormányzat 2014. augusztus 29-én reagált az illetékes minisztériumnál és ügynökségnél, ahol kérelmezte az eljárás beszüntetését a vállalat ellen. Hangsúlyozzuk, hogy a vízszolgáltatás akadálytalanul folyik tovább, valamint hogy az önkormányzat minden lehetséges eszközt bevet annak érdekében, hogy a magánosítási eljárást minél előbb beszüntessék. Kérjük a tisztelt polgárok nyugalma, az ügy további fejleményeiről tájékozódhatnak az önkormányzat honlapján, valamint a helyi médiumokban.

Értesítjük Magyarokizsa község lakosságát, hogy október 26-ára kiírták a nemzeti tanácsi választásokat. A nemzeti kisebbséghez tartozóknak módjukban áll föliratkozni a nemzeti kisebbségi különnévjegyzékre, vagy pedig betekinhetnek a különnévjegyzékbe, hogy ellenőrizzék, a nevük szerepel-e már ott. Ezt hétköznap 08.00 és 14.00 óra között a magyarokizsai városháza ügyfélszolgálatán a 2. sz. irodában vagy a helyi hivatalokban tehetik meg.

Korszerűsödik a képviselő-testületi munka

Tartományi támogatás egy komplex integrált rendszer kiépítésére

Szerény lehetőségeihez mérten Magyarkanizsa önkormányzata már hosszabb ideje igyekszik gyorsabbá és hatékonyabbá tenni a Községi Közigazgatási Hivatal, annak főosztályai és szolgálatai, de a választott testületek munkáját is.

Ennek érdekében néhány évvel ezelőtt bevezette az úgynevezett 48-as rendszert, ami a polgárok által felvetett kérdések két napon belüli megválaszolását hivatott biztosítani. Megnyitotta az ügyfélfogadó irodát, ami teljes mértékben beváltotta a hozzá fűzött reményeket, hiszen a polgárok egy helyen tudják intézni ügyes-bajos dolgaikat. A községi képviselő testület munkájába bevezette a szimultán fordítást, ami lényeges időmegtakarítást eredményezett, hiszen az ülések magyar nyelven folynak, a mintegy hat-hét szerb ajkú képviselő vagy az esetleges vendég pedig a fülhallgatókon keresztül anyanyelvén kíséri figyelemmel a felszólalásokat és az ülés vezetését.

Talán az utóbbi volt az első lépés annak az integrált rendszernek a létrejötte felé, amelyet önkormányzatunk tartományi segítséggel kíván megvalósítani, és amit pénteken, szeptember 5-én szentesítettek Újvidéken, a tartományi kormány épületében. A társfinanszírozási szerződést **Huzsvár Ervin**, Magyarkanizsa alpolgármestere és **Branislav Bugarski**, a Tartományi Régióközi Együttműködési és Helyi Önkormányzati Titkárság titkára írta alá.

– Titkárságunk támogatja a helyi közösségek, a községek és önkormányzatok stratégiai fejlesztési törekvéseit, a helyi gazdaságfejlesztő irodák megnyitását és működését, és ahol még nincs, a 48-as rendszer bevezetését is. Ezek mind az adott közösség fejlődését, az ügyintézés megkönnyítését, a közigazgatási rendszer minél jobb és hatékonyabb működését hivatottak szolgálni – nyilatkozta az alkalmi sajtótájékoztatón Bugarski.

A pályázaton meghirdetett 47 millió dináros keretösszegből 28 városi illetve községi önkormányzat részesedik, ebből Magyarkanizsa 1 millió 225 ezer dinárt kap annak az integrált rendszernek a kiépítésére, amelyet önkormányzatunk egy összesen 1,8 millió dináros projekttel pályázott meg a titkárságnál.

– A pályázatra benyújtott projektünk elsődleges célja a képviselő-testületi munka további korszerűsítése volt – hallottuk Huzsvár Ervintől. – Az integrált rendszer kiépítése lehetővé teszi majd az elektronikus úton történő szavazatszedést és az ülések elektronikus úton való követését is. Létrehozásával ugyanakkor a jövőben módunkban áll majd elektronikusan cserélni egymás között a dokumentációt, a hivatalos anyagokat, úgy a községi képviselő testületen belül, mint a Községi Tanács tagjai között is.

Ezzel a fejlesztéssel természetesen a folyamat nem fejeződik be, hiszen számtalan olyan lehetőség van még, ami megkönnyítené, meggyorsítaná, követhetőbbé, átláthatóbbá és a nyilvánosság számára is hozzáférhetőbbé tenné a községi önkormányzat munkáját. Sajnos a mai nehéz gazdasági helyzetben ezekre e fejlesztésekre az önkormányzat nem tud eszközöket kiválasztani, azt azonban megteheti – és ahogyan eddig, a jövőben is megteszi majd –, hogy naprakész projekteket dolgoz ki, amelyeket egy-egy pályázat megjelenésekor szinte azonnal be tud nyújtani annak kiíróihoz. Így, lépésről lépésre, megvalósulhatnak mindazok a fejlesztési elképzelések, amelyek nem csak a polgárok és nem csak a községi önkormányzat érdekeit szolgálják, hanem feltételeket teremtenek az önkormányzat zökkenőmentes működéséhez Szerbiának az Európai Unióba történő integrálódását követő időszakban is.

Bödö Sándor

Sikert sikerre halmoz Ónódy Miklós csapata

Az ezüstérmes szerb csapat

A magyarkanizsai Pavlov Iván az ezüstérmes Szerb Siklóernyős Célraszálló csapatban versenyzett az Európa-bajnokságon Versecen, egyéniben kilencedik lett. A Delta Aero Klub egykori tagja, Dejan Valek pedig Európa-bajnoki egyéni aranyérmes. Grillmayer Alexandra a Magyar Válogatott tagja a női Európa-bajnok, Tamara Kostić pedig a harmadik helyet érdemelte ki. Mindannyiuk mentora Ónódy Miklós.

Gratulálunk a kiváló eredményekhez!

Grillmayer Alexandra és Ónódy Miklós

Hány tornya van Kanizsának? – V. rész

Gustav Bahr a kanizsai lépcsőházban

Ritkán esik meg velem, hogy az első bekezdést, a bevezetőt tulajdonképpen magyarázólag – de nem mentegetőzőként – utószóként vagyok kénytelen hozzáilleszteni a leírt szöveghez. Most ez történt.

Egyik kedves ismerősöm ugyanis elgondolkodtató tanulmányt készített. A jelen kor emberének a cselekvési lehetőségeiről szólt. (Amit írt: bizony nem sokesélyes, nem ígéretes a választékunk, sajnos.) Ennek érzékeltetésére a mostani érárt rendre „fekete időknek” nevezi. Ha csak a tegnapi esti híradóban mutatott képsorokra visszaemlékezünk, szilárd alappal vélhetjük jogosnak borúlátó esszéjét. Csatlakozva gondolatmenetéhez, idejekorán, előre szólnék, hogy a „fekete időkben” szokásos attitűdöt jóllehet kínosan kerülöm ugyan, ám egyeseknek ez az eszmefuttatásom sem hat majd egyébrek, mint varjúkárogásnak. Kár... Inkább önkritikusnak szántam. Aztán meg ha valaki nagy mellénnyel le is fog szólni emiatt, jusson eszébe: a tiszta ing mindig közelebb áll a szívhez, mint az ezüstpitykés lajbi. És ha az a bizonyos ingünk makulátlan, úgy bátran magunkra vehető.

Emlékeznek Gustav Bahrra? Nem? Egy légből kapott világotudó volt, aki a múlt század harmincas éveiben, és a Rejtő Jenő által írott könyv lapjain eltűnt a térképről. Megmentésére összefogott az emberiség. A világ a zsebébe nyúlt; pénzalapokat létesítettek, mígnem boldog-boldogtalan együtt könnyezett az elveszett földrajztudósért. Az egyszeri lépcsőházban is pityeregve tárgyalták Gustav Bahr szerencsétlen sorsát, adományokat ajánlottak föl a megtalálásáért, miközben egy félemelettel odébb lévő lakásban, a zongorahangoló lyukas zokniban volt kénytelen nyomorban tengődő családját eltartani. Óróra a házmester is megvetéssel beszélt. Nem járt a részvét neki, koldusfillér sem. Bezzeg a glóbusz túlfelén eltűnt, ismeretlen tudósnak!...

Talán észrevehető a párhuzam a jó kilencven éve megírt ponyvaregény keserű igazsága, és a mostani korszak érzéketlensége között.

Kitágult a világ. A koreai kompbaleset ugyanúgy megérint, fölzaklatja képzeletünket, mint a perui földomlás. Csakhogy a világháló, amint nyúlik, úgy nagyobboldik. Egyre tágulnak rajta a lyukak. És mint köztudott a megereszkedett, túlméretezett lyukú háló, a globalizáció már semmire

sem használható. Nem hogy halat, de más egyebet sem lehet vele méríteni. Legfőleg nyákos uszadékot, a vízben sodródó ormótlan limlomot. Hovatovább azt is csak nehézkesen, mert a csomózás bizony fölfeslik. Már látszanak a meghasadt részek ama – egykoron eltéphetetlennek hitt – hálón: a biztonságnak, a személyiségi jogainknak, a magánéletünk szentségének mindinkább híját érezzük. A szűkre csomózott, apró lyukú háló még megszurte nekünk a fontosat. Tartott, erős volt. A közel lévő lyukak sűrű varratain megrostálódott a mindenség. Ami hígnak bizonyult, az elmaradt. Dolgaink ilyenén feszesebbé fogottak, személyesebbek voltak.

Élt a közösség, mert tényleg létezett egyfajta minimális, szavakkal ki nem mondott szolidaritás a kanizsai emberekben. Hasonlóan, mint a bünszövetkezetben, titkos társaságban: a gondolkodásunk egyedi. Ha azt mondom Vigadó, Apczi Pista nótája, Kékkörörszt, Gigánylejáró, Gubiak, vagy szimplán tóparti közök, vaj-alja: más nehezen fogja megfejteni szavainkat. Jó értelemben hívhatjuk ezt falkaszellemnek? Igen.

Éppen emiatt keserves az életünk. Mert ez van megszűnőben.

A valahová tartozás pillérei megroggyantak. A vissza-visszasírt világunknak ugyanis a tagoltság volt a jellemzője. Alá- és fölérendelt létezett olyan természetességgel, mint a mellé- vagy hozzárendelt értékek. Ezt az egyensúlyrendszert söpörte el a mostani, feje tetejére fordítottnak mondott mindenség. Ha csak tótágast állna, még tán érthető lenne! Kézen állva, alkalmanként kiismerhető... De ettől sokkal nagyobb a baj. Mert nemhogy visszajára fordult, hanem szét is szóródott. Úgy oszladozik a világmindenség, hogy a bűzére már érzéketlen a többség orra.

Régebben Kanizsánk három alazon nyugodott. Három torony hajolt össze, alkotta mindazt, ami a településünk, és ezen belül a közösségünk létét meghatározta. A *parasztságunk*, a *polgárságunk* és – igen – a *nemességünk*. Utóbbi abban a sajátos bácskai értelmezésben, ami földbirtokkal, vagyonnal együtt mérte e kiváltságos rangot.

Mára parasztság nincs. Ami megmaradt belőlük, azok többnyire inkább vállalkozók, gazdálkodók. Zömük hírből sem ismeri nagyapjuk ragaszkodását a földhöz. Nem kell megróni őket. Egyrészt azzal a letűnt korral, ahogy fönt már írtam,

a tiszta, paraszti, őseréjű életszemlélet szentsége is megkopott. Személytelenebb a hozzáállás, ridegebbek a szokások. Másrésztől a mi parasztjainkat immáron száz esztendeje folyamatosan nyomják, irtják, teszik élehetlenné mindennapjaikat. Nehéz nem észrevenni e sunyi tudatosság célját. Akinek földjét elveszik, annak a jövőjét ragadják el. Hogy milyen tökélyel működik ez az aljas szándék, arról tanúskodnak az elhagyatott tanyáink számai, és a meglévők körül látható lepusztultság. A hajdani paraszt rártartóság, pedantéria helyett igénytelenség, rendetlen udvarok, szanaszét szórt lepukkantság ad képet kevéske, megmaradt földművesünk hitéről.

A második – a polgárságunk – igazi pharoszi világítótoronyunk kéne, hogy legyen. Ugyan, kell-e mondanom, mennyire tudja küldetését beteljesíteni? Hiszen a tisztas jómód, a középosztály ugyancsak meghaladott fogalmakká silányultak. Életvitelében a mi polgári rétegünk ugyan olyan talaját vesztett, mint a parasztságunk. Egy részükből proletárt faragott a rendszer, másokat hajdan elűldöztek, a maroknyi meghagyott pedig ezekben az órákban is a túlélésre játszik. Retteg a lecsúszástól. Felelősséget hogyan lehet elvárni az egzisztenciájának peremén egyensúlyozótól? A döntése – tisztelet a kivételnek – sosem lesz független az érdekeitől. Vállalkozók, kisiparosok, közalkalmazottak, tanárok, tisztviselők, egyházi emberek és mindenki, aki a helyi öntudatot lenne hivatott képviselni, az értékelvűség helyett legtöbbször az érdekei mentén cselekszik.

Harmadikként, legrövidebben az arisztokráciánkról szólnék. Könnyű a dolgom. Ilyen ugyanis már nekünk: nincs. Attól, hogy egy-két uborkafára fölkapaszkodott annak hiszi magát, még nem egykönnyen terem ilyen babér errefelé. Annál is inkább, mert az arisztokrácia nem kiváltság, pláne pénz kérdése, hanem a felelőssége. A közösség iránt vállalt szolgálaté. Az áldozaté.

Végszóként úgy is értelmezhetjük, hogy aki ez utóbbi erényekkel fölruházottan él, tesz a közösségért, Magyarokéért, küzdeni képes másokért, az a mostani arisztokráciánknak tekinthető. Ha nem is pedigrés, kékvérű nagyúr, nem is batáron közlekedő bundás nemes, de legalább elmondható róla: nemes lelkű.

Pósa Károly

Luke, a gyalogló ember benézett

Július 31-én a munkaidő vége előtt fél órával egy hátizsákos, nyakigláb sárgahajú manuš jelent meg az irodámban. A modern adminisztrációs bánya-folyosó túlsó végén dolgozó kolléga vezette be hozzám, mert angolul kellett kiegészíteni a délután fél háromkor érkezett váratlan vendéget. Rögtön látszott, lehet hogy nem pályázni akar és, hogy nem spanyol. Egy gitár se volt a hátán. Sőt, volt egy sejtésem, hogy Koppenhágától még egy kicsit északra van bejelentett lakcíme. Gyors névváltást követően ő megtudta, hogy én Láz'lou vagyok, én pedig azt, hogy ő Lú'k, azaz Luke – de nem az a híres a hetvenes évekből. Fiatalabb természet volt. 20 másodpercre belesűrítve elmondta, hogy három hónapja gyalogol Észtországból és Görögországba tart, semmilyen vallási meggyőződés nem hajtja, egy technikai kütyüvel sem rendelkezik, de még térképpel sem. Gyalog. Mondom „helló, még nem vagy ott?”. Elmondása szerint eddig templomokban tudott aludni, és gyakorlatilag, még ahol tudott, és alkalmat adtak neki, pl. tűzoltó állomásokon, iskolákban. Rögtön elkezdtem gondolkodni, hogy Kanizsán, hol alhatna, de mire a második gondolatig eljutottam volna, ő még hozzáfűzte, hogy pénz sincs.

Itt kezdődik történetünk, ismerjék meg Luke-ot, a gyalogló embert, aki augusztus elején még Oromra is kilátogatott a Malomfesztre – s megérzésem sem tévedett, se nem spanyol, se nem dán, hanem egy kis angol városka, Ross-on-Wye fia.

Végül lakásomban adtam neki egy sarkot. Elfért egy pár napra, közben készülhetett a gyaloglás folytatására, füzetébe írogatta blogját, olvasott, új angol szavakat tanult, hogy bővítse szókincsét blogjához. Csomagja kb. 4 kg, étel és ital nélkül. Az utóbbi kettővel, kb. 10 kiló. Van nála egy iránytű, egy hálósák, huzat a hálósákra eső esetén, nyolchónapnyi gyógyszer a szívére, három, bocs, négy könyv (Henry David Thoreau Waldenével kezdte meg az utat), két pár zokni (az egyedüli ruhanemű amiből kettő van neki – alsőneműről nem érdeklődtem), egy póló, rövidnadrág, nadrág – és ami felettébb meglepett(!), törölköző és pénz nélkül tapossa Európa útjait. A pénz koncepciójáról kissé érdekes fogalmai vannak, kezébe nem fogad el pénzt, nem is vásárol sosem semmit. Azzal él, amit kap, vagy amit vesznek neki. Városonként vált pólót, azt is, ha kap. Ahol meg tud szállni, ott úgy segít, ahogy tud. Volontőrködik vagy csak pihen. Egyik célja az, hogy legyen elegendő pénze könyveket venni. Persze nőben is gondolkodik, hogy majd egyszer...

Sok „miért?” jelentkezett a fejemben, hogy ez az ember mit akar az élettől, saját magától, így egy, két csésze tea mellett feltettem neki a következő kötelező kérdéseket.

– Luke, kizárólag gyalogolsz, még stoppolni sem szoktál, ráadásul térkép nélkül járod Európát. Miért vállaltál ennyi megszorítást?

– Azért vettem ezt a fejembe, hogy minden megtartóztástól tanuljak valami, érthetőbben fogalmazva, hogy megtanuljam és felismerjem a dolgok igazi értékét. A stoppolás és a térképek mind olyan részletkérdések, amelyek nélkül így is sikeres az utam. Azért voltak most is kivételek, kétszer fogadtam el eddig fuvart, mivel nem lett volna szép elutasítanom az ajánlatot. Egyszer hat kilométert utaztam így, máskor meg kb. ötszáz métert.

A mostani utam egy több éves folyamat eredménye. Régebben még sátorral és térképpel gyalogoltam, de rájöttem, hogy minden rám szabott nehézséggel erősebbé és bátrabbá nővök. Úgy gondolom, hogy azok, akik nem keresnek maguknak kihívásokat, nem fejlődnek eléggé.

Miután elmondom neki, lehet hogy Szerbia egy ideális hely lenne számára, ha kihívásokat keres, megkérdem tőle, hogy mennyire tipikusan angol ő?!

– Ha ebben a gyaloglásban egy kis excentrikusságot keresünk, akkor mondhatni rám, hogy tipikusan angol vagyok. Mondjuk nem mindenki sétálna el Észtországtól Görögorszáig, de szerintem ezt egy kínaira, brazilra vagy ausztrálra sem lehetne mondani.

A nemzetiségem itt nem játszik szerepet. Ami a sétálást illeti, az angolok előszeretettel tesznek meg vasárnaponként egy-egy gyalogos utat a domboldalokban.

– Biztos sokan megkérdedezik tőled, így én is, hogy miért indultál meg erre az útra, és miért pont Görögorszáig tartasz?

– Azért indultam el erre az útra, mert egy csomó félelmem volt. A félelem ugye sokunkban az egyik legnagyobb kerékkötő, hogy kihozzuk a legtöbbet és a legjobbat magunkból. Ezzel a sétával meg akartam küzdeni a félelmeimmel, hogy a jövőben bármire képes legyek. Szerencsémre önféjú jellemem és kimeríthetetlen akaratom visz egyik napból a másikba, az egyik ismeretlenből a másikba.

Görögországba pedig azért tartok, mert már régi vágyam oda eljutni. A régi terveket mindig felülírta valami más kaland, de ezúttal végre elsétálok Görögországba.

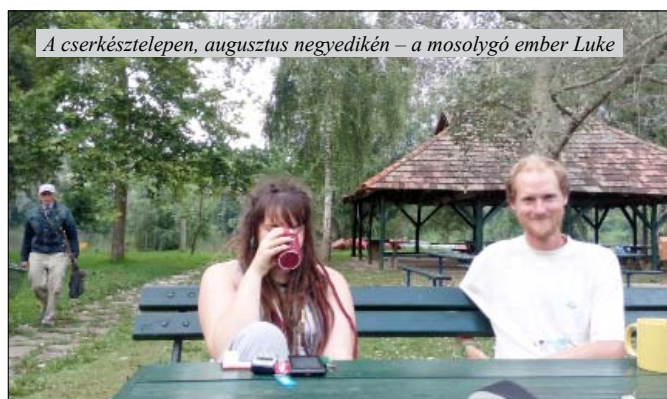
– Voltál már valaha veszélyben?

– Nem. Eddig mindig elkerült.

– Hogyan változtatta meg ez az út az életszemléleted?

– Az életszemléletem majdnem minden nap, minden új emberrel folytatott beszélgetés után változott. Világmeglátásom távol napról napra, s talán a legfontosabb, amit megtanultam, hogy mielőtt bármit is kimondanék, azt megemésztetem belül. Azonban az élet értelméről alkotott nézeteim nagyon változtak. A gyaloglás során egyre jobban finomodik az elméletem és erősebbé válnak annak alapjai.

– Nincs olyan érzésed, hogy ezzel csak menekülsz az élet felelősségeitől, mint pl. pénzt keresni, megteremtteni a saját sorsod? Vagy most ez a sorsod?

– Az életnek nincsenek felelősségei, csak az embereknek, amelyeket mi magunk választunk ki az utakkal együtt, amelyeken járni szeretnénk. Ha körbenézünk, sok felé hasonló életmintákat vélünk felfedezni, mivel a rendszer, amelyben felneveltek és élünk egyszerűen kihat ránk. Az a normális, hogy munkánk lesz, családot alapítunk, vagy párkapcsolatban élünk, s még ingatlannal is rendelkezünk. Ahogy látom, az emberek nagy része a fizetés miatt dolgozik, hogy megszerzhesse és fenntarthassa az anyagi javakat, vagy egyszerűen azért, hogy elüsse az időt. Családot nem alapítottam még, párkapcsolatban sem élek, nincs drága hobbim, se nincs saját ingatlanom, sem autóm. Azért döntöttem úgy, hogy ne legyen semmim, mert ez számomra nagyobb kihívás és kalandosabb így az életem. A világot meglátni, népeit megismerni jobb, mintsem egy közönséges életmódhoz idomulni. A sorsban pedig, abban nem hiszek.

– **Családod, hogyan kezeli a kalandor Luke-ot?**

– Szerencsémre családom bátorít minden célkitűzésemben. Örülnek, hogy jól vagyok és, hogy még úton vagyok. Ha fiuk azt csinálja, amit szeret, akkor, hogyan is lehetnének elégedetlenek, nem?

A teát kiittuk. Luke, a Malomfesztivál után harmadszor fogadott el stoppos fuvar, s Kanizsára varázsolta magát, hogy összepakoljon. Alkalmomhoz illően kapott egy maratonos pólót és folytatta gyalog-galoppját Zentára, ahol már várta egyik kedves barátom. Zenta után Óbecsére vitte útja, ahol megtanult pecázni, onnan a törökbecsei Nagyboldogasszony fesztiválon volt segédszakács, majd Újvidék után Valjevo és Ražana következett, s meg sem áll Athénig. Hallunk még róla biztos, addig is, aki szeretné fejleszteni angol szókincsét, történeteinek lenyomata itt is olvasható www.lukesadventures.com.

Vígi László

Valkay Zoltán:

Homlokzati motívumok Adorjánon

Az adorjáni házak homlokzatainak szemléléséből következtetve feltűnik néhány olyan sajátosság, amely mind a szélesebb értelemben vett alföldi háztípusnál, mind pedig a bekövetkezett átépítések hagyományos eszköztárában megtalálhatók. Ezek közé sorolhatjuk az épületek külső megjelenését elsődlegesen meghatározó hármastagolást, a homlokzati felületek nyílások általi felosztását, valamint a gangok és oszlopaik kialakítását.

A hármastagolás az eltérő rendeltetésű falfelületek lényegi kihangsúlyozásán alapul. Ezt gyakran más-más anyagokkal is kifejezték.

A hármastagolás nem más, mint a lábazat, a homlokzat és a tetőoromzat, illetve az eresz kialakítása. Adorjánon a lábazatképzés általánosan a kormos mész által elhúzott sávval történik.

E sötétkekes feketés szín itt a jellegzetes. Lábazatot akkor is alkalmaznak, ha a régi vert- vagy vályogfalat aláakták azaz, hogy ilyenkor a vakolás után gyakran burkolják mosott kővel, vagy egyszerűen selyemtéglával alakítsák ki. Fő funkciója a ház sártól való védelme, rajta ugyanis nem annyira látszik meg a piszok, mint a fehérre meszelt falakon.

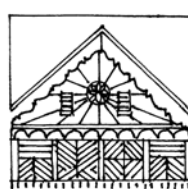
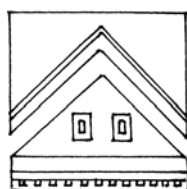
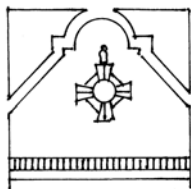
Maga a hagyományos homlokzat tehát sima, fehérre meszelt falazat, melybe ablakokat vágnak. A 19. és 20. század fordulójától kezdődően a homlokzat stílszerű elemekkel gazdagodhatott. Ilyenek a párkánykialakítások, fél-oszlopok, ablak- és ajtó és más tagolások, amelyeknek színnel való festése tovább élénkítette a házak kinézetét. A színezés mellett a fény és árnyékjáték létrejöttét is köszönhetjük nekik. A faltest felelevenítését szolgálják a párkányzatok fűrészfogas és lépcsőzetes téglaszegései is. Újabban megjelentek a homlokzati vízszintes hornyolások és sávvezetések. A kifestett homlokzat sávárkaiban pedig árnyék jön létre.

A homlokzat fontos motívumai az ablakok és ajtók. Az utcai homlokzatra főleg ezek nyomják rá bélyegüket. Méreteik, egymásközi távolságuk, egymáshoz és a homlokzat egészéhez való viszonyuk a hatás fő meghatározója. A sík fehér falazatoknál az ablakok osztása, a lécek díszítése a meghatározó. A téglából vagy vakolatból kialakított ablakkeret még inkább uralkodó homlokzati elemmé teheti az ablakot (vagy az ajtót). Külön említést érdemelnek a kiskapuk, melyeknek napsugaras változatai a régen elterjedtebb napsugaras fűr-falakra következtetnek.

Az adorjáni házak udvari homlokzatának szerkesztésének tartozéka a gang vagy tornác. A gangok karsú oszlopaikkal a népi építészeti

egyik legértékesebb elemei. Sajnos napjainkra többnyire befalazottak és ott is ahol megmaradtak, lefeszlett, elhanyagolt állapotban találhatók.

A hármastagolás következő eleme a nyerges tetőkialakításból fakadó háromszög alakú házoromzat, avagy tűzfal. A tűzfalak kiképzése, amit a felső párkány fölé helyezett vízvető és a tetősíkot képező olló határoz meg, szintén változatos. Az átalakulás folyamán – melyet a maradandóbb anyagok használata jellemez – az egyszerű saralt és meszelt paticsfaltól és az állóhézagos deszkaoromzattól kezdve a napsugaras oromzatváltozatokon keresztül jutottunk el a kanizsai vörös- és más téglával befalazott tűzfalakig, s még tovább a barokkos küblik (oromzatok) kialakításáig. De legyen szó a felsoroltak közül bármelyik is, anyagban, színben az mindig jól elválasztható, azaz megkülönböztethető a homlokzat többi részétől. A tűzfaldíszítések a padlásszellőzők téglaszegésével és a Mária-szobrocskák részére fenntartott vakablakocskákkal külön hangsúlyt kaptak.

Ti küldtétek

A vad ménes

Réges-régen, még az ősidőkben,
vadlovak is éltek e vidéken.

Szívósak voltak és bátrak,
s nem féltek ha jött egy vadállat.

Övük volt a mező, s az erdő,
hűsítő forrás és a csillagok.

De ez mind hiába,
ha nincs, ki vezesse a csapatot.

Sok ifjú csődör harcolt e címért,
de elnyerni egyik sem lett méltó.

Hiába volt a sok párbaj, vér
és veríték, ha a szív nem jó.

Teltek a napok, hetek s hónapok,
és nem volt ki vezesse a csapatot.

Ám az egyik teliholdas éjszakán, megjelent
egy ismeretlen ló a folyó partján.

Az északi szél szőrébe kapott,
selymes, fehér sörénye ezüsthátára hullott.

Büszke és bátor volt e csődör,
erőteljes, de érzékeny szíve vezette őt.

Befogadták a mént, s vezér lett, ehhez kétség nem fért.

Eltelt pár hónap és év,

És csődörünk volt ki a csapat élén élt.

Ébren vigyázta kancáit, s rezgő lábú csikóit.

Ám egyszer megjelentek az emberek.

Nyerget raktak rájuk, kantárt s kötőféket.

Hiába védte őket az ezüsthátú, de a kétlábúak
sokan voltak s befogták e nagy családot.

Már nem volt szabad a ménes,

De hiába törték be őket az emberek,
mert túl karámon, nyergen s határon, lelkük mélyén
rendületlenül a szabadság tüze ég.

Szatmári Viktória
Magyarkanizsa

Diszko a mosolytáborban
Vranka Biljana

Kedves Gyerekek!

Vége a nyári vakációnak, elkezdődött számotokra az új tanév, s most újult erővel, kipihenve fogtatok neki a tanulásnak. Remélem, azért a nyár élményeit még nem felejtettétek el, s megosztjátok az Irka olvasóival.

Ebben a tanévben is várom rajzaitokat, fogalmazásaitokat, önálló verspróbálkozásaitokat, amelyekben mindennapjaitokat, az iskolai élményeiteket fogalmazátok meg rajzban és írásban egyaránt. Arra biztatlak mindannyiőtokat – alsósokat és a felső osztályosokat egyaránt – küldjétek el az Irka oldalra munkáitokat!

Üdvözlettel: Klári néni

A speciális tagozaton tanuló diákok és vidéki diáktársaik már évek óta részt vesznek a Csiga táborban, a Tisza-parton. Az ott készült táborigényes írásait megjelent élményeikről is olvashattok e lapszámunkban.

Első nap

Mikor megérkeztünk, ismerkedtünk, elkészítettük a házirendet és elhelyezkedtünk.

Később ebédeltünk. Délután sok mindent csináltunk, de ilyenkor már ráuntam az írásra.... Szerintem az lesz életem legjobb tábora.

Második nap

A napot tornával kezdtük. Később elmentünk a judoklubba. Nagyon jó volt. Mikor visszaértünk, uzsonnázunk. Délelőtt jött egy kozmetikus és előadást tartott nekünk. Miközben a lányok sminkeltek, a fiúk nyársat faragtak. Csocsóztunk is. Később ebédeltünk (régén nem szerettem a tökfőzeléket, de Ricsi bácsiéhoz, a szakácséhoz egy szavam sincs!) Az újság szerkesztése drámai (jó értelemben). Este szalonnát sütötünk, ami nagyon finom volt és a csillagképek is nagyon érdekesek voltak.

Varga Sámuel, Felsőhegy

10 órakor érkeztem Martonosról. Elfoglaltuk a sátrakat. Voltunk úszni is, meg filmet néztünk. Az én sátramban öt

lány van. Megismerkedtünk, új barátokat szereztünk. A táborzászló is elkészült. Dalokat tanulunk és be kell tartani a házirendet!

Reggel tornáztunk. Voltunk judoedzésen. Egy kozmetikus néni volt nálunk és én is részt vettem a sminkelésen. Este szalonnát sütöttünk.

Vranka Valéria, Martonos

Felsőhegyről érkeztem. Elfoglaltuk a sátrinkat és később ebédhez készülődtünk. Az ebéd jó volt. Sokkal később fürdeni mentünk és este filmet néztünk. Reméljük, jövőre is lesz tábor!

A reggeli torna után játszani mentünk. Este szalonnát sütöttünk, a sátrinkban éjszaka halkan beszélgettünk. Másnap dalokat tanulunk és a magunk készítette hangszerekkel kísértük énekünket. A legjobb az éjszakai séta volt!

Ágoston Attila – Felsőhegy

Iskolába indulok
Ferenci Szuzanna

Őszi hajhullás

Ebben az évszakban sokan szembesülünk a lakás különböző helyein főként a párnákon hajcsomókkal. Különösen feltűnő jelenség ez azoknak, akiknek hosszú, netalán sötét hajuk van.

Mielőtt pánikba esnénk, érdemes megismerni a hajunk élettanát, felkutatni a miérteket, és ha még mindig nem múlt el rossz érzésünk, esetleg mikroszkópos vizsgálatot kérni. De nézzük csak, mi miért történik kobakunkon így őszi tájékán.

Vitaminhiány

A biológiai folyamatok mellett sokkal hangsúlyosabbak a modern életvitel okozta tényezők. A folyamatos testi-lelki terhelés, és a stressz hatására a szervezetből nagy mennyiségben távozik B2-vitamin, amely meglétekor segíti az oxigén-felhasználást a körömben, a hajban, és a bőrben.

Cink, ami szükséges lenne a kollagének, a fehérjék kialakulásához. Ha a szervezetünk nem kap elég cinket akkor körmünk vékony lesz, töredezni fog, sőt a megjelenő fehér foltok is erre utalhatnak. Ezenkívül a gyönyörű hajkoronáért gondoskodni kell többek között elegendő vas és szilícium beviteléről is.

A hajváltás:

Tévesen, sokan egyből kopaszodásra gondolnak a fésülködések, hajmosások alkalmával elhullajtott hajszálak láttán, de ennek általában kevés alapja van. Hajunk élettartama 3-5 év, ami meglehetősen korlátozott időszak. Ráadásul nem mindig ugyanolyan mértékben hullik, és különböző fázisokra is bonthatjuk.

A hajhullás alapjában véve természetes folyamat, napi 50-100 hajszál távozásakor még nem kell pánikba esni. Azonban, ha a felső értékhez közelítünk, vagy drasztikusan megnő a kihulló hajszálak mennyisége, mindenképpen érdemes szakemberrel kivizsgáltatni az okokat.

Gyógynövényekkel a dús egészséges hajért!

A mezei zsurlóban, a csalánban, a borágóban található kovasav nagyon sok szilíciumot tartalmaznak, így ezek teaként és öblítőként alkalmazva erősítik a körmököt és megállítják a hajhullást.

A bojtorjánt a hajápolás gyógynövényeként is emlegetik. Ki hinné, hogy ez tüskés, lilavirágú növény a hajhullás, korpásodás és még zsírosodás ellen is kiváló gyógyír?

www.vitaminsziget.com

Agyszerkentő ételek – energiák az agynak

A mai pörgő életmód és a folyamatos információáramlás megköveteli tőlünk, hogy az agyunk gyorsan reagáljon, azaz hétköznapi nyelven szólva vágjon, mint a penge. Ezt elérhetjük sporttal, pihenéssel, sétával, netán rosszabb esetben olyan stimulálószerrel, mint például az energiitalok, amelyek hosszú távon káros hatást fejtenek ki és túlerőltetik a szervezetet.

Választhatjuk azonban azokat a táplálékokat is, amelyek koncentrációnkat természetes úton támogatják és erősítik mellőzve a komolyabb mellékhatásokat.

Az idegrendszer helyes működéséhez elengedhetetlen a megfelelő sav-bázis egyensúly, amit lúgosító étrenddel tudunk fenntartani. Ennek érdekében növeljük a nyers gyümölcsök és zöldségek, valamint az egyes hántolatlan gabonafélék (barna rizs, köles) bevitelét a szervezetünkbe. A teljes kiőrlésű gabonafélék egyenesen tartják a vércukorszintet, ami hozzá járul a stabil teljesítményhez, és előnyös befolyással bír a figyelemre és a tanulásra is.

Vannak olyan zöldségek és gyümölcsök, amelyek elősegítik a sejtek tisztulását, így a memória hanyatlásért felelős fehérjék távoznak a szervezetből. Ilyenek a bogysós gyümölcsök (eper, ribizli, málna, szeder, áfonya) és a sötét színű zöldségek (padlizsán, paradicsom, cékla, lila káposzta). Ezek flavonoidokat tartalmaznak, amelyek antioxidáns- és gyulladáscsökkentő tulajdonságokkal rendelkeznek.

Az emlékezés karbantartásához segítségünkre lehet a B1-vitamin is, amelyet a dió, gesztenye és a teljes kiőrlésű gabonák tartalmaznak, valamint nem elhanyagolható elem a folsav sem, amit a zöld leveles növények rejtenek magukban.

Frissítő és koncentrációt javító teát készíthetünk ginkgo biloba levélből, borsmentából, ginzengből és zöld teából. Amik még segítségünkre lehetnek...

Burgonya: Fontos keményítőforrás, káliumot tartalmaz, ami létfontosságú ásványi anyag. Inkább főzzük vagy süssük meg héjában, és ne az olajos sült krumpli verziót válasszuk.

Csokoládé: Az édesség, amit imádunk enni, és jelen esetben még a hasznunkra is válhat. Ha elfogyasztunk néhány kockát, nem csak hogy boldogabbnak érezzük magunkat, de a kedvünk is megjön a tanulóhoz, munkához. Bár a csoki tartalmaz egy a koffeinhez hasonló élnkítő anyagot, pozitív hatását inkább a cukortartalmanak köszönhetjük. Az étcsoki magnéziumtartalma kedvezően hat a stressztűrő-képességre.

Vas: Az agy megfelelő oxigén ellátásáért felelős. Ha vashiányosak vagyunk, gyakran érezzük fáradtnak magunkat, romlik a koncentrációnk. A legjobb vasforrások a vörös húsok, és hogy még színesebbé tegyük a táplálkozásunkat, fogyassunk néha sovány marha vagy vadhúst is.

Zsírsavak: Az Omega3 zsírsavak már az ember magzati állapotában is sokat segítenek az agy egészséges fejlődésben, majd a későbbiekben a depresszió leküzdésében. Legjobb forrása a tengeri halak (makréla, lazac) és olajuk, valamint bizonyos növényi olajok, mint például a lenmagolaj. Hetente legalább egyszer együnk halat grillezve vagy sütőzsákban sütvé, és használjunk a hagyományos olajok mellett szója- vagy repceolajat.

Koffein: Késlelteti a fáradtságérzet kialakulását, javítja a szellemi teljesítőképességet. A mértékletességet azonban mindig tartsunk szem előtt, ha koffeinről van szó, kávéból naponta 2-3 csésze eszpresszónak megfelelő éppen elegendő szervezetünk számára. A teának is jelentősebb a koffeintartalma, de kis mennyiségben megtalálható a csokoládében, kakaóban vagy a kólában is.

(biobumm.hu)

Hasznos tippek a kertrendezésre

Szeptemberben és októberben nemcsak szervezetünket, de kertünket is fel kell készíteni a tél beköszöntére. Íme néhány tanács, hogy hogyan is tegyük mindezt:

Szedjük ki az elnyílt egyvári növényeinket a földből, majd ássuk fel és gereblyézzük el az üresen maradt kertrészt és ágyásokat. Forgassunk a talajba istállótrágyát, hogy jövőre ismét szépen virágzó kertet kapjunk. Takarítsuk be a zöldségeket, fűszernövényeket, valamint szedjük le a megérett gyümölcsöket. (alma, körte, szilva)

Amennyiben most ültetjük el a hagymás növényeinket (tulipán, nárcisz, jácint, krókusz), akkor a tavasz első napsugarai gyönyörű virágokat hoznak majd számunkra. Ügyeljünk arra, hogy a hagymákat a csomagoláson leírtak alapján ültessük el.

A nem fagyűrő növényeket (leander, hibiszkusz) tegyük hidegtől védett, árde napos helyre, hiszen a rohamosan csökkenő nappali és az éjszakai hőmérséklet árthat nekik. Csökkentsük a locsolás mennyiségét is.

Ne felejtsük el növényeink kártevőkkel szembeni védekezését sem. A gazdák összel szokták végezni az úgynevezett lemosó permetezést. A bio gazdaságokban használt permetszerek viszonylag nehezen beszerezhetők, és igen drágák ezért alább összegyűjtöttünk néhány házilag elkészíthető, ámde hatásos növényvédőt.

Tartsuk rendben a szerszámainkat! A fűnyírót és a vágóeszközöket tisztítsuk meg és tegyük védett, páramentes helyre, mert a hajnalban lecsapódó víz és páramennyiség kiveheti a szerszámok élet, valamint rozsdásodást okozhat.

Hogyan készítsünk házilag vegyszermentes permetező szereket?

Gyűjtsük össze, szárítsuk meg a sütéshez, főzéshez felhasznált tojások héját. Törjük össze, majd ezt a törmeléket forgassuk bele a földbe. A tojáshéj kalcium és magnézium tartalma táplálja a földet, ezáltal a növényeket is.

Rovarirtáshoz az egyik legjobb környezetbarát permetszer az erős paprika. A paprikát őröljük meg, majd adjunk hozzá csapvizet. Töltsük egy szórófejes flakonba jól rázzuk fel és hetente egyszer permetezzük meg a készítménnyel a növényeket.

A sima szappanos vízzel letörölgetett levelek ellenállóak lesznek a tetvek ellen.

A szódadikarbónás víz (1 liter vízhez, 2 evőkanál szódadikarbóna) kiváló gomba- és penészölő szer. Töltsük egy szórófejes flakonba és hetente vagy kéthetente permetezzük meg vele a növényeinket.

Annak érdekében, hogy rózsza virágainkon ne legyenek fekete foltok érdemes tej és víz egyenlő arányú keverékét használni. Sajnos, ettől az oldattól egy ideig bűdös lesz a növény szára, viszont a következő tavasszal gyönyörű és egészséges virágokat hoz majd nekünk.

(biobumm.hu)

Életmentő lehet 30 perc séta naponta

Napi fél óra gyaloglás tíz százalékkal csökkenti a mellrák kockázatát azoknál az idősebb nőknél, akik éveken át folytatják a testmozgást – állapította meg egy nagy létszámú, hosszú távú francia kutatás.

A napi 30 perces testmozgás tíz százalékkal mérsékli a mellrák kialakulásának esélyét a változó koron átesett nőknél, ám ha felhagynak a mozgással, a kockázat gyorsan növekszik – idézte a The Daily Telegraph a Cancer Epidemiology, Biomarkers & Prevention című rákkutatói szaklapban megjelent tanulmányt.

Majdnem 60 ezer nő adatainak elemzése azt mutatta, hogy akik heti négy órának megfelelő idejű testmozgást végeztek, azoknál tíz százalékkal kisebb volt a mellrák esélye, mint a mozgásszegény életet élőknek. A kedvező hatás eléréséhez azonban négy éven át kitartóan el kell végezni ezt a mozgásmennyiséget.

Azoknál a nőknél, akik mozogtak, ám több mint öt éve abbahagyták, több mint 16 százalékkal nagyobb valószínűséggel alakult ki mellrák, mint azoknál, akik folytatták a könnyű testedzést. Az eredményeket nem befolyásolta sem a nők testsúlya, sem a derékbősége, ami azt bizonyítja, hogy az előnyök a mozgásból származtak, nem a fogyásból.

Évente mintegy 41 ezer nőnél és 500 férfinál állapítanak meg mellrákot Nagy-Britanniában.

Kevés is elég, de nem tanácsos leállni

„A testmozgásról úgy vélték, csökkenti a változókor után a mellrák kialakulásának esélyét, de nem volt világos, mennyi ideig kell mozogni a kedvező hatás eléréséhez, és mennyi ideig tart még, miután a testgyakorlás abbamaradt” – magyarázta Agnes Fournier, a villejuifi Gustave Roussy Intézet epidemiológiai és népegészségügyi kutatóközpontjának munkatársa, a tanulmány vezető szerzője.

A kutatók 59 300, menopauzán átesett nő válaszait elemezték. A résztvevők két évente töltötték ki a kérdőívet. A testmozgást úgynevezett metabolikus ekvivalenssel (MET) mérték, ez a test által elfogyasztott energia mennyiségét fejezi ki. Heti négy óra sétának vagy két óra kerékpározásnak felelt meg 12 MET.

A legkedvezőbb hatást 12 MET-tel lehetett elérni, hosszabb ideig végzett vagy intenzívebb mozgás nem mérsékelte tovább a rák kockázatát. A kutatás nyolc éve alatt azoknál a nőknél, akik ennyit vagy ennél többet mozogtak négy évig, tíz százalékkal kisebb eséllyel alakult ki mellrák, mint a tétlenül élőknel vagy ennél kevesebbet mozgóknál.

A kutatás ideje alatt 2155 nőnél fedeztek fel mellrákot. Azoknál a nőknél, akik mozogtak ugyan heti négy órát, de több mint öt évvel korábban abbahagyták, ugyanakkora volt a mellrák kockázata, mintha sosem mozogtak volna.

Forrás: hir24.hu

CSENDÉLET

A TANYÁN

**NYÁRBÚCSÚZTATÓ
CSALÁDINAP A
TANDARI-TANYÁN
GASZTRO KUPA – CSALÁDI FŐZŐVERSENY**

Szeptember 20-án (szombaton) a martonosi Tandari-tanyán kerül sor a II. Családi főzőversenyre.

A versenyzők kedvük szerint főzhetnek bármilyen ételt, a zsűri három kategóriában (sültek, paprikás és egyéb ételek) értékeli! Az ételekhez az alapanyagot, a tűzifát, asztalt, széket, bográcsot a versenyzők biztosítják.

Bejelentkezés Borsos Ferencnél (063/880-76-34).

A zsűri elnöke Pakai István Aranykanalas mesterszakács (063/882-91-89).

Díjalap: kategóriánként I., II., III. helyezés

Gyülekező reggel 8.30-tól.

9–13 óráig: verseny

13–14 óráig: ebéd

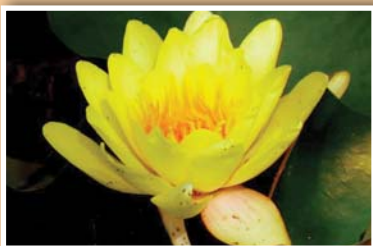
14 órakor: művelődési műsor, eredményhirdetés.

Belépődíj: 200 dinár felnőtteknek

**BÚCSÚZTASSUK A NYARAT EGYÜTT, VIDÁM HANGULATBAN A
TERMÉSZETBEN!**

FŐVÉDNÖK: METALMANIA Kft.

Tandari-tanya Martonos

Kedvezmények: klubtagoknak: 50%
(20 napijegy, -20% engedmény halra),
35% - a 65 évnél idősebbek, nyugdíjasok, ifik, nők,
rokkantak részére, 60% - gyermekeknek (15 évig).

 Metalmania d.o.o.
www.metalmania.rs

A bejelentkezés kötelező!
Nytva: 06-19 óráig (szünnap: hétfő-kedd).
tel: +381/24/875-501 mob: +381/63/7488-149
info@salas-tandari.com www.salas-tandari.com

Látványos őszi dekorációs tippek

Szeretem az őszt, hiszen a természet akkor mutatja leggyönyörűbb arcát. Ezt a hangulatot és sokszínűséget otthonunk falai közé is becsempészhetjük egyszerű dekorációs ötletekkel.

Érdekes nyitott szemmel járni, ha a természetben sétálunk. Számtalan dekorációs alapanyagot gyűjtögethetünk, például színes faleveleket, különböző terméseket, tobozokat, bogyókat, melyekből elkészíthetjük otthonunk színpompás őszi dekorációját.

Még a gallyak is használhatók alapanyagként, hisz ez a levél épp abból készült. Díszítésként pedig néhány színes falevél és makk.

Különböző méretű tököket érdemes egymás tetejére rendezni, mellé szőlőleveleket és szőlőkacsot, nagyobb pohárral, vagy üvegvázával letakarva eleganciát sugároz és rusztikussá teszi a dekorációt.

Lenyűgöző látvány nyújt ez a kompozíció. Gyűjtsünk össze gyümölcsöket, gallyakat, magvakat, tegyük különböző formájú üvegtálakba.

Egy háromemeletes tálca alá tegyünk leveleket, majd töltsük meg gyümölcsökkel, almával, sütőtökkel, mindenféle őszi terméssel, finomságokkal.

Gyulai Özvegy
Andrea,
lakberendező

Már most gondoljunk a télre

Hagyományos és különleges savanyúságok

Céklasaláta

Hozzávalók: 2 kg cékla, 40 dkg vöröshagyma, 50 dkg alma, 1 citromból nyert citromlé (szükség szerint). A felöntőléhez: 1 l víz, 3 dl ecet (10%-os), 60 dkg cukor, 5 dkg só, 1 kávéskanál szalicil. A fűszerezéshez üvegenként: 5 szem fekete bors, 1 db babérlevél, 0,5 kávéskanál köménymag.

Elkészítés: A céklát átválogatjuk, alaposan megmossuk, és sós vízben puhára főzzük. A főzőlevet a megfőtt cékláról leöntjük, a céklát kihűtjük, megtisztítjuk, megmossuk, lecsöpögtetjük, majd uborkagyalun legyaluljuk, vagy egyenlő vastagságú karikára vágjuk. A vöröshagymát megtisztítjuk, megmossuk, vékony karikára vágjuk, és villa segítségével szétrázzuk. Az almát megmossuk, meghámozzuk, magházát eltávolítjuk, vékony szeletekre vágjuk, és citromlével savanyított vízbe tesszük. (Így megakadályozzuk az alma megbarnulását.) A céklát összekeverjük az almával, a hagymával, és 720 ml-es üvegekbe rakjuk. Ebből a mennyiségből kb. 4-5 üveg lesz. Közben elkészítjük a felöntőlevet: A szükséges mennyiségű vizet felforraljuk, hozzáadjuk a sót, az ecetet, a cukrot és a kávéskanál szalicilt. A cékla tetejére borsot, köménymagot, babérlevelet teszünk, és forrón ráöntjük a levet. Az üvegeket lezárjuk, és öt percre fejre állítjuk.

Ecetes szilva

Hozzávalók: 5 kg szilva (még nem teljesen érett), 60 dkg cukor, 2,5 ek. ecet (20 %-os), 7 g szalicil.

Elkészítés: A szilvákat megmossuk, hosszában félbevágjuk, a magokat eltávolítjuk. 7 dl-es üvegeket megtöltjük vele. Kb. 7 db-ra lesz elegendő. Felöntjük mindegyiket vízzel, majd egy edénybe ezt leöntjük, és felforraljuk a cukorral, ecettel, szalicillal együtt. Forrón visszatöltjük a szilvákra. Néhány perc múlva, mikor már a szilva jól átmelegedett, újra leöntjük a lét, és még egyszer felforraljuk. Megint visszatöltjük a szilvákra. Másnap pótoljuk az ecetes lét, hogy tele legyenek az üvegek, és lezárjuk. Rögtön tehetjük a helyükre. A kétszeri forralás a dunsztolás helyett van! 2 hónapos érlelés után fogyasztható.

Kovászos káposzta

Hozzávalók: 1 fej közepes káposzta, 1-2 ek. só, ízlés szerint, 1 nagy csokor kapor, 6 gerezd fokhagyma, 6 friss vagy 3 szárított babérlevél, 1 ek. egész bors, 3 chili-elhagyható, 1 szelet pirított kenyér (ha van, akkor kovászos).

Elkészítés: Az üveg aljára tesszük a kaprot, 3 gerezd fokhagymát és 1 tk

borsot. Szorosan rányomkodjuk a gyalult káposztát, közé szórva a másik 3 fokhagymát, a maradék borsot, chilit és a babérleveleket. Üvegmérettől függően kb. 3 liter vizet felforralunk, beleszórjuk a sót, majd ha kissé lehült, ráöntjük a káposztára. Tetejére tesszük a pirított kenyeret, lefedjük egy kis tányérral, és tálcára téve (mert könnyen kifut erjedés közben) napra tesszük. 3-4 nap múlva kész az ízletes, roppanós, kovászos káposztánk! A kenyeret levesszük a tetejéről, átszűrjük, és hűtőben tartjuk fogyasztásig.

Olajos paprika

Hozzávalók: 8 kg paprika, 1 liter 10%-os ecet, 3 liter víz, 25 dkg cukor, 10 dkg só, 3 dl étolaj, 1 kávéskanál tartósítószer.

Elkészítés: A léhez valókat (tartósítószer nélkül) felfőzzük, ha forr, beledobjuk a paprikákat. Ha a paprikák megfonnyadtak, a tűzről levesszük, és nem egészen kihűtve rakjuk üvegekbe, majd a levet összekeverjük a tartósítószerrel, és a paprikákra öntjük.

Csemegeuborka

Elkészítés: Az egészen apró, friss, hibátlan uborkákat megmossuk, és üvegbe rakjuk. Ízlés szerint ecetezett vizet forralunk. 3 liter léhez 2 evőkanál sót, 4 evőkanál cukrot, fél kávéskanál köménymagot, 10-12 szem borsot, ugyanennyi szegfűborsot, mogyoró nagyságú gyömbért és egy kávéskanál szalicilt teszünk, és a felforrat, fűszerezett lét az uborkára öntjük. Mikor a lé kihült, az üvegeket lazán lekötjük, és egy hétig meleg helyen – pl. a konyhában – tartjuk. Ekkor a maradék fűszeres ecetes lét még ráöntjük, 1 kávéskanálnyi mustármagot vászonruhába kötve a tetejére tesszünk, jól lekötözzük, és hűvös helyre rakjuk. Egy 5 literes üveghez kb. 5 kg apró uborka kell.

Hosszútávúszás

Magyarkanizsa újra a csúcson!

A Magyarkanizsa Úszóklub ismét megnyerte a szerb nyári hosszútávúszó ligát

A Kormos Rudolf edző vezette lelkes magyarkanizsai úszók az idén is bebizonyították, hogy legjobbak az országban. A tavalyi nyári, majd a téli hosszútávúszó liga megnyerése után az idei nyári hosszútávúszó liga (SRB OPEN CUP) múlt hét végén Bezdánban megtartott utolsó idei versenyén elért eredményeikkel ismételten megszerezték az országos csapatbajnoki címet, amihez néhány összetett egyéni bajnoki titulus és több dobogós helyezés párosul.

A nyílt vízben lebonyolított 18 versenyen több mint 1.200 úszó versengett a helyezésekért a 12 éven aluliaktól a 60 év felettiekig. Az egyéni abszolút versenyt – a várakozásoknak megfelelően – az óbecsei **Farkas Tamás** nyerte, míg a nőknél a zombori **Vladislava Duduković** diadalmaskodott. A versenyek során férfi mezőnyben a leghosszabb, összesen 59,8 kilométeres távot az óbecsei **Hasznosi Tóth Csongor** úszta le, míg a nőknél ez a siker a zombori győztes, Vladislava Duduković nevéhez fűződik 61,6 kilométerrel. A téli ligát is beleszámítva ebben az esztendőben a magyarkanizsai **Enis Beharović** (67,4 km.) és a zombori **Tamara Duduković** (74,1 km.) úszott a legtöbbit.

Az egyéni eredmények alapján kialakult végső pontszámok szerint a nyári hosszútávúszó liga csapatversenyét a Magyarkanizsa Úszóklub nyerte 14.115 ponttal, megelőzve a zombori Polet (12.475) és az óbecsei Bečej (10.299) csapatait.

A magyarkanizsai csapat legsikeresebb versenyzője abszolút versenyben a 18 éves Enis Beharović lett, aki a pontszámok alapján a 4. helyen végzett. Az első tizenötbe bekerült még az 1993-as **Balogh Attila** (8.), az 1999-es **Ervin Beharović** (10.), a 13 éves **Almási**

Bence (11.) és az 1960-as születésű **Juhász Árpád** (13.) is, de versenyenkénti eredményeikkel a többiek (**Szabó Ádám**, **Hajdu Endre**, **Kordován Zoltán**, **Domonkos Gábor**, **Habonyi Marcell** és az 1949-es **Sreten Nikolin**) is becsülettel kivették részüket a csapatbajnoki cím megszerzéséből.

Nagyszerűen szerepeltek ebben az idényben a magyarkanizsai nők is. Közülük a legsikeresebb **Gojkov Sára** (1999) volt, aki az abszolút női versenyben a 6. helyen végzett.

Dorka és **Gojkov Sára** állhatott fel. **Kordován Zoltán** és **Tandi Adél** negyediként fejezték be az idényt.

A szervező Szerb Távúszó Szövetség értékelése szerint az idei kupasorozat volt az elmúlt nyolc év legsikeresebb versenye, hiszen minden eddiginél többen indultak, ami arra ösztönzi a szövetséget, hogy jövőre még magasabb szintre emelje ezt a népszerű úszóversenyt. Ezzel párhuzamosan annak a reményének is hangot adott, hogy a sportversenyek pénzelői is felismerik és elismerik végre azt a hatalmas munkát, amit a versenyzők és szervezők ebbe a kupasorozatba beleadnak és támogatni fogják a versenyek lebonyolítását, amit a szövetség eddig szó szerint nulla dináros költségvetésből hozott össze.

A világ más tájain kiemelt figyelmet fordítanak a nyílt vízi hosszútávúszó versenyekre, mert ezekbe az élsportolók mellett a szélesebb néptömegek is egyre inkább bekapcsolódnak 5-től 95 éves korig. Külön öröm, hogy a szerbiai kupasorozat érték-

két a szomszédos országok versenyzői is mindinkább méltányolják, így az idei versenyeken már sok magyarországi, romániai, horvátországi és macedóniai versenyző is rajthoz állt.

Ilyen rangos és népes mezőnyben országos csapatbajnoki titulust szerezni, nem akármilyen teljesítmény egy olyan úszóklubnak, mint a magyarkanizsai, amely alig több mint két évvel ezelőtt alakult meg, és hát – mi tagadás – anyagiakban sem bővelkedik. A Magyarkanizsa Úszóklubot az akarás, a lelkesedés, a bizonyítani vágyás hajtja, amiért minden elismerést megérdemelnek versenyzői, szakvezetői, de a gyerekek szülei és az a néhány támogató is, aki időben észrevette, kit is érdemes és kell valójában segíteni.

Bödő Sándor

Középen Juhász Árpád, a Magyarkanizsa Úszóklub tagja a korosztálygyőztesnek járó serleggel

Tandi Adél (1999) a 7., **Kobrehel Dorka** (2000) a 9., **Losoncz Anna** (1994) a 10., **Balázs Bettina** (1996) a 11., **Fejős Anna** (2002) a 12., **Sőregi Márta** (1959) a 14., **Mészáros Etelka** (1957) pedig a 15. lett.

Saját korcsoportjukban a magyarkanizsaiaknak 4 egyéni első, 6 második, 7 harmadik és 2 negyedik hely jutott. Korosztályos országos bajnoki címet szerzett Almási Bence, Juhász Árpád, Losoncz Anna és Sőregi Márta. Ezüstérmes lett Szabó Ádám, Ervin Beharović, Balogh Attila, Fejős Anna, Balázs Bettina és Mészáros Etelka. A dobogó harmadik fokára korosztályában Habonyi Marcell, Domonkos Gábor, Enis Beharović (aki az abszolút győztes Farkas Tamás korosztályában versenyzett), Hajdu Endre, Nikolin Sreten, Kobrehel

Labdarúgás

Vajdasági liga – bácskai csoport

Adorján: Tisza–Jadran (Bácsfekete-hegy) 3:1 (2:0)

Adorjáni pálya, 100 néző, vezette: Reljić (Verbász). Góllövők: Mandić a 30., Plavšić a 42., Győri a 88., illetve Martinović az 50. percben.

Tisza: Tripković, Maslovara, Győri, Vojvodić, Tandari, Mandić (Nagy Z.), Baštovanov, Živković, Milenković (Tači), Čalasan (Radulović), Plavšić.

Jadran: Plavjanić, Balać, Stanišić, Durutović, Stanišić, Pejović (Marović), Brečanović, Djurović, Šaban, Martinović, Vučković.

A Tisza-partiak nagy küzdelemben megszerezték harmadik győzelmüket az új idényben. A hagyományosan kellemetlen ellenfélnek számító bácsfeketehegyiekkel nagyon szoros mérkőzést vívtak. Az első félidőben a vendégek védekezésére rendezkedtek be és nem sok veszélyt jelentettek a hazaiak kapujára. A zöld-fehérek kezdettől fogva mezőnyfölényben játszottak, gólszerzési lehetőségek is adódtak, azok azonban a 30. percig sorra kimaradtak. Ekkor Mandić vezetéshez juttatta az adorjániakat. A félidő lefújása

előtti percekben Plavšić a balszélen futott fel, kicselezte a védőket és megduplázta csapata előnyét. A pihenő után megváltozott a játék képe. A hazaiak kényelmesen kezdtek, amit Martinović gyorsan kihasználta, és már az 50. percben belőtte csapata szépítő gólját. A találat után a vendégek még nagyobb nyomást gyakoroltak a hazaiak kapujára, de igazi gólhelyzetet nem tudtak kidolgozni. A mérkőzés hajrájában újra a hazaiak jöttek fel és a találkozó utolsó perceiben kiválóan védő Plavjanić hálójába fejt, ezzel végleg eldől a találkozó kimenetele.

A következő fordulóban az adorjániak szombaton, szeptember 13-án most először Bácsordason vendégszerepelnek és a hazai Borac csapatával küzdenek meg a bajnoki pontokért.

A Tisza-parti pionírliga harmadik fordulójában az adorjániak Oromon vendégszerepeltek, 2:2 arányú döntetlent játszottak. A következő fordulóban a Tisza-partiak a Tornyos csapatát látják vendégül. A találkozót szombaton 10 órakor játsszák a Tisza-parti pályán

B. M.

Sakk hírek

Szeptember 7-én a 7. fordulóval megkezdődött a szabadkai sakkliga őszi része. A magyarkanizsai Potisje sakkcsapata nagy nehézségek árán, erősen tartalékosan idegenben 4,5:3,5 arányban legyőzte a kishegyesi Egység csapatát és a táblázaton feljött a 2. helyre. Az első helyet továbbra is a pacséri Bácska II. őrzi, mivel a forduló rangadóján 5:3-ra legyőzte a tornyosi csapatot, de egy mérkőzéssel többet játszott a kanizsai csapatától. A forduló többi eredménye: Gunaras-Žednik 2,5:5,5, Bajsa-Trgopred 5:3, Radnički II.-Zenta II. elhalasztva. Sorrend a 7. forduló után: Bácska II. (Pacsér) 16 meccspont (33,5 pont), Potisje 14 (32,5), Žednik 13 (31,5), Radnički (Tornyos) 13 (30,5), Zenta II. 12 (24,5), HAŠK-Zrinjski (Szabadka) 11 (24,5), Bajsa 5 (23,5), Egység (Kishegyes) 5 (22,5), Gunaras 3 (21), Trgopred (Bajmok) 3 (16), Radnički II. (Bajmok) 1 (16) pont.

A 8. fordulóban, szeptember 14-én a kanizsai csapat hazai pályán az utolsó helyen álló bajmoki Radnički II. csapatát fogadja.

Szeptember 4-én a kanizsai Potisje sakk-klubban megrendezett csugerversenyen 11-en vettek részt, a 10 fordulós, egykörös verseny végeredménye: Farkas Tibor 11, Tomin Kristifor, Maráci András 7, Bicskei Mihály, Tóth Kázmér 6, Mrzić Branko, Pilisi Lukács 5,5, Uverić Nebojša 3, Farkas Máté 2,5, Németh Károly 1,5, Jevtović Slobodan 1 pont.

F-s

Apróhirdetések

Eladó ház közel a buszmegállóhoz Oromon. Kossuth Lajos 5. Irányár: 12.000 euró.
Mob.: 062/844-39-17

Ház eladó Magyarkanizsán a Miloša Obilića 10. szám alatt (a vásártér lejárójával szemben).
Mob.: 063/8-426-065

Szalagfűrésszel favágást vállalunk.
Mob.: 062/62-97-30

Eladó komplett horgászbotok, svéd melegítő.
Mob.: 063/897-06-19

Eladó villanymeghajtású tarup (szecskavágó).
Tel.: 062/14-80-601

Vásárolok hagyatékat, használt bútorokat és minden felesleges tárgyat, ami a padláson, garázsban, pincében található. Azonnal fizetek.
Mob.: 063/804-35-16

Magyarkanizsán ház eladó a Kotori u. 27. szám alatt.
Tel.: 874-894
Mob.: 063/8-663-084

Zentán diákok számára kiadó 2 szobás, bútorozott lakás. Kedvezmény a fűtési szezonban.
Mob.: 063/85-00-307

Eladó bontott téglá, terméskő, tetőcserép (tip2) és szalag falazóblokk.
Mob.: 063/814-62-72

Egy hold gyümölcsös eladó Horgoson a kiserdő mellett (sárgabarack és körte). Három fázisú áram és vezetékes víz van.
Mob.: 060/08-73-167

Idős személyt házáért, nyugdíjért gondoznék.
Mob.: 062/84-43-917

Eladó elektromos fűnyíró kisebb hibával. Ár: 1500 din.
Tel.: 876-427

Eladó Kanizsán rendezett, tiszta ház. Összkomfortos, legalizált.
Tel.: 024/792-394
Mob.: 064/478-45-16

Eladó lakás Magyarkanizsán a Fő utcán.
Tel.: 883-026, Mob.: 064/104-58-40

Szabadkán a Közgazdasági Egyetemhez közel kiadó diákok számára egy földszintes ház. Tartalmaz egyszobás bútorozott, és kétszobás félig bútorozott konyhával ellátott helyiséget fürdőszobával. Kábeltévé, 10Mb ADSL internet. Fűtés többféle megoldásban.
Érdeklődni minden nap 8–22 óráig a 064/617-4140-es telefonszámon.

Szegeden lakás kiadó a Mars téren (a buszmegállónál) 2 diák számára. (A fűtés minimális).
Tel.: 024/4-878-205,
063/1-505-265

Magyarkanizsán a József Attila 74. szám alatt porta eladó. Víz, villany van. Ár: 6500 euró.
Tel.: 024/4-878-205
Mob.: 069/1950-104

Magyarkanizsán eladó 3 szobás családi ház a Munkás utcában. Fürdőszoba, mellékhelyiségek, udvar, szép kert. Ár: 17000 euró.
Tel.: 024/539-097
Mob.: 065/55-39-097

INGYENES
APRÓHIRDETÉS!

Kedves Olvasóink!

Apróhirdetéseiket a kitöltött szelvényvel együtt szerkesztőségünk címére juttassák el:

24427 Tóthfalu, Kossuth utca 4/a

APRÓHIRDETÉS
ÚJ KANIZSAI ÚJSÁG

Név:

Cím:

A hirdetés szövege:

KOS

Egy új ismerősével való kapcsolata románcá alakulhat. Ne hagyja, hogy vágyai vezéreljék. Fékezze indulatait és titkos vágyait.

BIKA

Kitartó munkájának gyümölcse lassan kezd beérni. Azonban egyes ötletei hosszú távon realizálódnak csak teljesen.

IKREK

Ezen a héten bármilyen meghívást kapna, fogadja el, ugyanis olyan emberekkel találkozhat, akikkel akár közösen tervezhetnek hosszú távon.

RÁK

Itt az idő, és a csillagok is minden lehetőséget megadnak önnek ahhoz, hogy partnerével elvonuljanak a világ elől és helyre tegyék a dolgokat kettejük között.

OROSZLÁN

Ezen a héten úgy tűnhet, hogy minden ön körül a feje tetejére állt, főképp a párkapcsolatát érintő tényezők. Hamar rendeződnek a dolgok, ne aggódjon!

SZŰZ

Meghatározó lesz a későbbiekre nézve minden pénzügyeit érintő döntés. Ebben az időszakban fokozottan kell figyelnie a szabályokra. Most ha teheti, ne kockáztasson.

MÉRLEG

Eddigi szorgosan végzett feladatait megjutalmazták. Felettese felfigyelt önre, a csapatért tett erőfeszítéseire, áldozatos hozzáállására.

SKORPIÓ

Ezen a héten a kollegái tisztában vannak azzal, hogy nem érdemes szembeszállni önnel. Minden felmerülő vita esetén a végén kiderül, hogy az ön meglátása a célravezetőbb és a jobb.

NYILAS

Szélsőséges magatartású ismerősével legyen nagyon óvatos. Az ön nyíltságát a saját előnyére használhatja ki, ami később még bosszúságot is okozhat.

BAK

Most egy olyan periódus veszi kezdetét az életében, amikor olyan hatások érik, mint amikor a tűzmadár hamvaiból feltámad. Éppen ideje volt, hogy összeszedje magát!

VÍZÖNTŐ

Szenteljen több figyelmet párjának! Neki is szüksége van néhány jó szóra, és meg is érdemli, hisz együtt alkotnak jó csapatot minden téren.

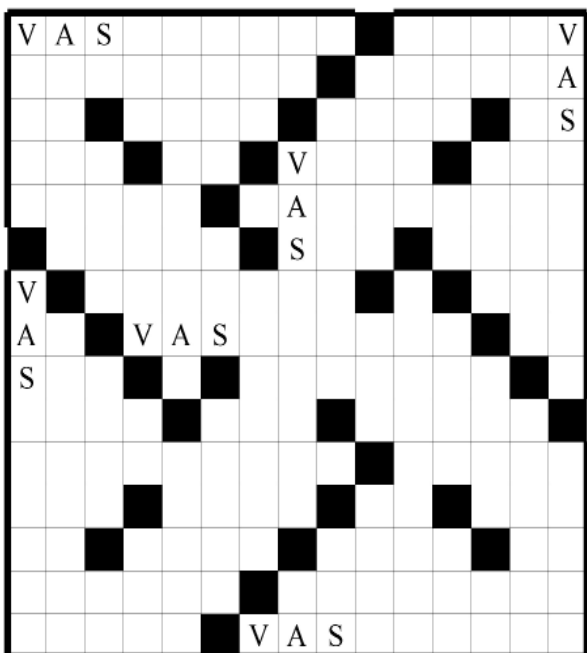

HALAK

A közeli rokonaival erősítheti, javíthatja a kapcsolatait, ha meghívja valamelyik este őket egy könnyed vacsorára. Már régen nem mutatta ki nekik, hogy mennyire fontosak az életében.

KEVERT

Töltse ki az ábrát a megkeverve adott meghatározások alapján. A meghatározásokat két csoportban közöljük. Külön csoportba szedtük az ábrába előre beírt VAS szavakhoz kapcsolódó meghatározásokat.

AZ EGYIK CSOPORT: Alexandr Szerafimovics történelmi regénye – különféle, vegyes dolgok – maró folyadék – sínvégek! – szent, rövid – a mozdony tréfás neve – az arzén vegyjele – horgony – ... út; magyar nótás – háromjegyű betű – erős szándék – Mercedes ...; minibusz – azonos betűk – ...Francisco; USA-beli nagyváros – elképzelés – a mondás szerint fából készül – a hét utolsó napjával kapcsolatos – Korda Sándor 1919-ben rendezet filmje – perem – névbetűről ismert középkori festő – az egyik nagy amerikai rádió-és televíziótársaság – kilencszeres olimpiai bajnok szovjet tornász (Larisza).

A MÁSIK CSOPORT: Debrecenhez közeli település – szélhárfa – kronométer – menyasszony – ...Lisa; Leonardo-festmény – a tetejére – veszteség – vásár – kavics – a molibdén vegyjele – katedrális – liquid crystal display, (folyadék-kristályos képernyő) rövid – növények védőrétegének fő alkotórésze – sebesség, angolul – egykedvűség – négyszeres Forma-1-es világbajnok francia autóversenyző (Alain) – kukoricalisztból készült mexikói ital – a szokottól eltérő, rendellenes – forgótáras pisztoly – jog, latinul – sima kezdet! – tenger csipkézett, öblös partja – ügetés – mister, rövid – szabadkőműves szervezeti egység – ígevégződés – Monok határai! – motolla, tájszóval – dunántúli település, a „vizek városa” – rövid trombitahang – romváráról ismert zalai község – Kenya fővárosa – Graz folyója – robbanólövedéket kilövő fegyver – Bagdad a fővárosa – amerikai filmszínész (Clark, 1901–1960) – ...-klorid; szalmiáksó – lyuk közepe! – izraeli politikus (Ariel) – kánaáni és mezopotámiai termékenység-istennő – Utcás szlovák neve – indonéz közigazgatási székhely – előkelő, nagyvilági úrfi – az iráni Pahlavi-dinasztia alapító uralkodója – ... cselekedetei; újszövetségi könyv – százezer, római számmal – „vaskezü” középkori örmény uralkodó – a kovácsok sója – ókori birodalom volt Mezopotámia területén – Olaszország NOB-jele – állatrendszertani kategória – a Pireneusi-félszigeten élő ősi nép – olasz város a Dora Baltea partján – atommag! – matematikus, fizikus, Einstein munkatársa (Kornél) – fakultás – elől hord! – Klein úr című film rendezője (Joseph) – a kalcium vegyjele – az Amazonas egyik mellékfolyója.

EUROPEAN UNION

GOVERNMENT OF ROMANIA

SERBIAN GOVERNMENT

Structural Funds

Centre for Information and
Development of the Tisa Region

FELHÍVÁS

A magyarkanizsai Tisza Menti Információs Fejlesztési Központ (ICR) meghívja Ada, Csóka, Magyarkanizsa, Törökkanizsa és Zenta kis- és közepes vállalkozásait, iparosait, termelőit, munkanélküli lakosságát, a fenti községek magánszemélyeivel együtt, hogy vegyenek részt „A felkészülés a román–szerb határon átívelő munkaerőpiacra” elnevezésű projekt keretében megvalósuló képzési programokat ismertető tájékoztató napokon, illetve a projekten belül megvalósuló képzéseken, amelyeket az Európai Unió finanszíroz a Románia–Szerbia Határon Átívelő IPA Program keretében.

A projektumon belül a következő képzésmódulokra lehet jelentkezni:

1. Kis- és közép vállalkozások fejlesztése
2. Biogazdálkodás
3. Angol nyelvtanfolyam

A képzési programmal és a részvétellel kapcsolatban a szervezők a következő helyszíneken tartanak tájékoztató napokat, amelyek során már lehet jelentkezni a képzésekre:

– **2014. szeptember 17. (szerda) – 10 óra**, Regionális Szakmai Pedagógus-továbbképző Központ, **Magyarkanizsa**, Fő tér 9.

– **2014. szeptember 17. (szerda) – 13 óra**, Helyi Közösség **Törökkanizsa**, Branko Radičević u. 19.

– **2014. szeptember 18. (csütörtök) – 9 óra**, városháza, díszterem, **Ada**, Felszabadulás tér 1.

– **2014. szeptember 18. (csütörtök) – 12 óra**, Önálló Vállalkozók Általános Egyesülete, **Zenta**, Boško Jugović u. 24.

– **2014. szeptember 19. (péntek) – 9 óra**, városháza, kisterem, **Csóka**, Tisza menti u. 20.

A programmal kapcsolatban bővebb felvilágosítás a 024/873-151-es telefonszámon kapható.

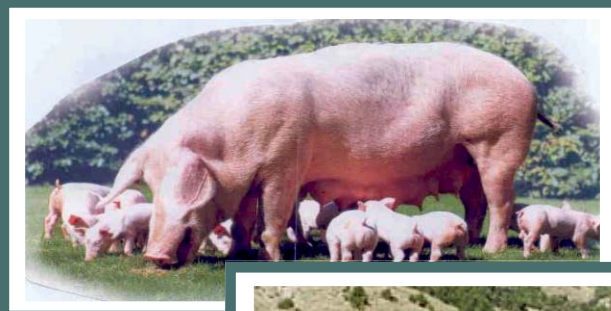
A képzéseken való részvételre a jelentkezési lap az www.icr.rs honlapról tölthető le.

A jelentkezési határidő a képzésekre 2014. szeptember 29., hétfő, 13 óra.

Investing in your future!

Romania-Republic of Serbia IPA Cross-border Cooperation Programme is financed by the European Union under the Instrument for Pre-accession Assistance (IPA) and co-financed by the partner states in the programme. For more information, please access www.romania-serbia.net

KONTAKT

**EXPORT - IMPORT
ADORJÁN, Papp Pál sz.n.**

Tel.024/884-091
024/884-149
Fax:024/884-171
e-mail: mastell@eunet.rs

**Jószág-
és gabonafelvásárlás
kicsiben és nagyban**

FANTASTICO

Magyarkanizsán

- Fő utca 4. (874-051)
- Piac tér sz.n. (873-461)

Zentán

- Fő utca 11. (817-052)
- Posta utca 4. (811-051)

Adán

- Lenin utca 5. (854-599)
- Vuka Karadžića 19. (855-300)

**Pénzváltó
Menjačnica
Exchange office**

FANTASTICO AZ ÖN TÖKÉLETES VÁLASZTÁSA!

v.s. TISA-VET d.o.o.

- Állatorvosi rendelő

munkanapokon: 16-tól 19 óráig
szombaton: 8-tól 13 óráig

- Állatorvosi gyógyszertár

munkanapokon: 8-tól 19 óráig
szombaton: 8-tól 13 óráig

- Kutyakozmetika minden nap megbeszélés szerint

Kaphatók:

Hills,
Terra,
Animonda,
Versele-Lagra,
Royal Canin,
Trixie,
Eukanuba termékei.

Szent Száva utca 9. (a Galaxis mellett), Telefon: 876-502

Trends Lenta

Élj- és használt ruha kereskedés
munkaidő:

hétköznap: 9h-13h és 17h-20h
szombaton: 8h-13h

Lokáció: Posta utca 1., Lenta
(a Fabotronic udvarában)